14 ՅՈՒԼԻՍ 1994. ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ # 131 (634)

Ազգ
Azg
armenian daily

SABCO
OVERSEAS TRADING LTD.
LIMASSOL CENTRE, BLOCK B, SUITE 307, P. O. BOX 6543
TEL +357-5-370982
FAX +357-5-370945
OUR BANKERS: B. E. M. O. BANK, LIMASSOL, CYPRUS: FEDERAL BANK OF THE MIDDLE EAST, LIMASSOL, CYPRUS: BANK OF CYPRUS, LIMASSOL, CYPRUS: HELLENIC BANK, LIMASSOL, CYPRUS
Հայաստանի եւ ԱՊՀ երկրների համար
Կիպրոսի եւ Ռոտերդամի պահեստներից
ՇԱՔԱՐ, ԱԼՅՈՒՐ, ԽՄԻՉՔ, ԿԱՐԱԳ
ուղիղ հասցեատիրոջը՝ ծովով եւ ինքնաթիռով

ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՐՑ

«Դեսպանատների պատերազմ» Մ. Նահանգներում

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 13 ՅՈՒԼԻՍ, ՍՆԱՐՔ: Այս շաբաթ ամերիկյան մամուլում կատաղի վիճաբանություն է ծավալվել Թուրքիայի, Հունաստանի, Կիպրոսի եւ Հայաստանի դիվանագիտական ներկայացուցիչների միջեւ:

Հուլիսի 12-ին «Քրիստյըն սայընս մոնիթորը» հրատարակեց ԱՄՆ-ում Հայաստանի դեսպան Ռուբեն Շուգարյանի նամակը, որը վերնագրված է «ԱՄՆ աջակցությունը կենսականորեն անհրաժեշտ է Անդրկովկասում խաղաղություն հաստատելու համար»: Դեսպան Շուգարյանը դժգոհություն է հայտնում ԵԱՀԽ-ում ԱՄՆ նախկին դեսպան Ջոն Մարեսկայի խոսքերի առթիվ, որը նույն թերթում պնդել էր, թե Ադրբեջանին օգնություն հասցնելու վրա Կոնգրեսի հաստատած արգելքը խարխլում է հաշտության հեռանկարները: Շուգարյանը նշում է, որ դեռ անցյալ տարվա աշնանը Հայաստանը եւ Ղարաբաղը ստորագրել են ԵԱՀԽ ծրագիրը, մինչդեռ Ադրբեջանը ի պատասխան ձեռնարկել է լայնածավալ, թեեւ անհաջող հարձակում: Հայաստանի դեսպանը նախազգուշացնում է, որ Ալիեւը Արեւմուտքի եւ Ռուսաստանի հետ երկդիմի խաղ է խաղում համակերպված կարգավորման պատրվակով, բայց իրականում ձգձգում է բանակցությունները Ղարաբաղի վրա նոր գրոհ նախապատրաստելու համար:

Հունիսի 28-ին ԱՄՆ-ում Թուրքիայի դեսպան Նուզհեթ Քանդեմիրը «Վաշինգտոն թայմզում» հանդես եկավ հոդվածով, որը նվիրված էր Թուրքիայի, որպես շրջանի խաղաղության երաշխավորի, դերին: Ի պատասխան հաջորդեցին Կիպրոսի, Հունաստանի եւ ԱՄՆ սերբական համայնքի դեսպանությունների խիստ արձագանքները:

«Վաշինգտոն թայմզում» տպագրված բաց նամակում Կիպրոսի դեսպանատան մամլո կցորդ Միլտոս Միլտիադուն հայտարարեց, որ խաղաղարարի դիմակը փորձելուց առաջ Թուրքիան պետք է մաքրի սեփական արյունալի անցյալից: Կիպրացի դիվանագետը Թուրքիային մեղադրեց ոչ միայն Կիպրոսի հարցում, այլեւ հայերի ցեղասպանության հարցում կեղծիքի ու պատմության խեղաթյուրման մեջ: Մասնավորապես հայերի ցեղասպանությունը մնաց անպատիժ եւ թուրքերի ձեռներն ազատ արձակեց այսօր քրդերին կոտորելու համար: Ինչպե՞ս կարող է ուրիշներին «էթնիկական զտումների» համար մեղադրել Թուրքիան, որը ցեղասպանությունը դարձրել է սեփական քաղաքականություն, այսպես է ավարտվում «Վաշինգտոն թայմզի» հոդվածը:

ՄԻՋԻՆ ԱՍԻԱ

Հաջորդը կլինի սլավոնական դաշի՞նքը

ԲԻՇԿԵԿ, 13 ՅՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Կենտրոնական Ասիայի 3 հանրապետությունների տնտեսական միավորումը կարող է օրինակ ծառայել ԱՊՀ պետությունների համար: Այս միտքն էր իշխում Կիրգիզիայի նախագահի երեկոյան կայացած մամլո ասուլիսում, որը նվիրված էր նախագահներ Նուրսուլթան Նազարբաեւի, Իսլամ Քարիմովի եւ Ասկար Ակաեւի Ալմա Աթայում կայացած հանդիպման արդյունքներին: «Մենք հերթական անգամ հայտարարեցինք, ընդգծեց Ակաեւը, որ երեք պետությունների եւրասիական դաշինքը բաց է բոլորի համար»:

Ասկար Ակաեւը այն համոզմունքը հայտնեց, «թե հաջորդ նման միավորումը՝ կլինի սլավոնական երեք պետությունների դաշինքը», նկատի ունենալով Ռուսաստանը, Ուկրաինան եւ Բելառուսը:

ԵՐԵՎԱՆ

Բանակցում են Հայաստանի եւ Ռուսաստանի պատվիրակությունները

Օրակարգում՝ ռուսաստանյան ռազմակայանների, տնտեսության, շինարարության եւ այլ հարցեր

ՏԻԳՐԱՆ ԼՈՒԼՈՅԱՆ

Չորեքշաբթի օրը Երեւանի ընդունելությունների տանը սկսվեցին Հայաստանի եւ Ռուսաստանի պետական պատվիրակությունների բանակցությունները: Պատվիրակությունները գլխավորում են՝ հայկական կողմից ՀՀ պետական նախարար Արմենակ Ղազարյանը, ռուսաստանյան կողմից Ռուսաստանի արտաքին գործերի նախարարության հատուկ հանձնարարությունների գծով դեսպան Վալենտին Օլեանդրովը:

Նախօրեին մեզ հետ զրուցելիս դեսպան Օլեանդրովն ասաց, թե Ռուսաստանի ղեկավարությունը համաձայն է քննարկելու Հայաստանի հետ կնքվելիք մի շարք կարեւոր համաձայնագրեր: Դրանց մեջ է Հայաստանի տարածքում ռուսաստանյան ռազմակայանների հարցը: Բացի այդ պատվիրակությունը կքննարկի տնտեսական խնդիրներ, մասնավորապես, «Հայռուսարդշին» ռուսաստանյան շինարարական միավորման գործունեությանը վերաբերող հարցեր: Հայտնի է, հիշեցրեց դիվանագետը, որ այդ միավորումն աշխատանքներ է տանում երկրաշարժից տուժած Հայաստանի շրջանների վերականգնման: Երեւանյան հանդիպումների օրակարգում են նաեւ մեր երկու երկրների արդյունաբերական ձեռնարկությունների տնտեսական կապերի հեռանկարները, ասաց Ռուսաստանի պետպատվիրակության ղեկավարը: Ռուսաստանի ու Հայաստանի փոխհարաբերությունները միշտ եղել ու մնում են լավ, բարեկամական ու սերտ: Համոզված եմ, որ դրանք միշտ էլ այդպիսին կմնան, ընդգծեց դեսպան Վալենտին Օլեանդրովը:

Իր հերթին, Ռուսաստանի հետ բանակցությունները վարող Հայաստանի պետական պատվիրակության ղեկավար, ՀՀ պետնախարար Արմենակ Ղազարյանը բավական կարեւոր համարեց Ռուսաստանի պետպատվիրակության ներկա այցը: Մենք պետք է քննարկենք մի շարք կնքվելիք համաձայնագրեր ինչպես ռազմաքաղաքական, այնպես էլ տնտեսական բնագավառում: ՀՀ պետական նախարարը կարծիք հայտնեց, որ բանակցությունների օրակարգի կարեւորագույն հարցերից մեկը կլինի Ռուսաստանի մասնակցությունը աղետի գոտու վերականգնման աշխատանքներին: Դա շատ մեծ նշանակություն ունի Հայաստանի համար, ընդգծեց պրն. Ղազարյանը: Նա հիշեցրեց ռուսաստանյան շինարարների ակտիվ օգնությունը Հայաստանին 1988 թվականի երկրաշարժից հետո առաջին օրերից ի վեր: Ղազարյանի խոսքով, բոլոր այս հարցերը մանրամասն կքննարկվեն պետպատվիրակությունների բանակցությունների ընթացքում, եւ ամենայն հավանականությամբ կձեւակերպվեն այն սկզբունքները, որոնց հիման վրա կստորագրվեն համապատասխան համաձայնագրեր:

Ռուսաստանի պետական պատվիրակության կազմում ընդգրկված են այդ երկրի տարբեր նախարարությունների ու գերատեսչությունների ղեկավար ներկայացուցիչներ: Դրանց թվում են նաեւ Ռուսաստանի պաշտպանության նախարարության աշխատակիցները՝ Ռուսաստանի պաշտպանության նախարարության ինժեներական զորքերի պետ գեներալ-գնդապետ Վլադիմիր Կուզնեցովի գլխավորությամբ:

[illegible]

Իրանը բողոք է ներկայացնում Անգլիային

ԹԵՀՐԱՆ, 13 ՅՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՍ: Հուլիսի 12-ին Իրանում Անգլիայի հավատարմատարը կանչվել է Իրանի արտգործնախարարություն, որտեղ նրան հանձնվել է Իրանի կառավարության խիստ բողոքը: Այն վերաբերում է Անգլիայի վարչապետի եւ արտգործնախարարի վերջերս արած հայտարարությանը, ըստ որի կապեր կան Իրանի եւ Իռլանդիայի հանրապետական բանակի միջեւ: Իրանի արտգործնախարարության Արեւմտյան Եվրոպայի հարցերի վարչության պետը բացառել է նման կապի հնարավորությունն իսկ: Նա մատնանշել է, որ Անգլիայի իշխանություններն առանց փաստարկների նման հայտարարություններ են անում: Նույն պատճառով հետաձգվել է Իրանի առեւտրա-արդյունաբերական պալատի պատվիրակության այցը Լոնդոն, որի ընթացքում պետք է քննարկվեին երկկողմ առեւտրական կապերի զարգացման հարցերը:

ՍԱԿ-ը Հաիթիից հեռացնում է դիտորդներին

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 13 ՅՈՒԼԻՍ, WSJ, BBC: Խուսափելու համար հետագա բարդություններից, ՍԱԿ-ը որոշեց Հաիթիից տեղափոխել մարդու իրավունքներին հսկող 100 դիտորդ, որոնց հեռացումը պահանջվել էր տեղի իշխանության կողմից: Զինվորականների գլխած իշխանությունը սպառնաց դատական հետապնդման ենթարկել այն հաիթցիներին, ովքեր իրենց համաձայնությունը կհայտնեն արտաքին ռազմական, թե այլ կարգի միջամտության համար: Մյուս կողմից, ԱՄՆ պաշտպանության նախարարությունը հայտնեց, թե Հաիթիի ջրային տարածությունները վերահսկվում են ամերիկյան 14 ռազմանավերի կողմից, ներառյալ 4 նավեր 2000 ծովայիններով: Բեռլինում Քլինթոնը երեկ ասել էր, թե «պետք է վերջ տրվի Հաիթիում տիրող կացությանը»:

ՏԱՋԻԿՍՏԱՆ

Ընդդիմությունը փորձում է խախտել սահմանը

ԴՈՒՇԱՆԲԵ, 13 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Կարճատեւ անդորրից հետո նորից բարդացավ իրադրությունը տաջիկ-աֆղանական սահմանում: Ինչպես այսօր հաղորդեց Տաջիկստանում Ռուսաստանի սահմանապահ զորքերի հրամանատարի տեղակալ, գեներալ-մայոր Ալեքսանդր Մալյշենկոն, երեկ երեկոյան տաջիկական ընդդիմության մոտ 20 զինյալներ փորձել են Աֆղանստանից Տաջիկստան անցնել մոսկովյան սահմանապահ ջոկատի 11-րդ ուղեկալի հատվածում: Ռուսաստանցի սահմանապահները ականանետային կրակով կասեցրել են փորձը: Այսօր, գիշերվա ժամը 1-ին մոսկովյան սահմանապահ ջոկատի 13-րդ ուղեկալի ռուսաստանցի սահմանապահները տեղանքից մեկում հայտնաբերել են 15-20 մարդուց բաղկացած մի խումբ, որը փորձում էր Տաջիկստան անցնել Աֆղանստանի տարածքից: Զինյալների կենտրոնացման վայրի վրա հրետանային կրակ բացվեց, որից հետո խումբը վերադարձավ նախկին դիրքերը: Հուլիսի լույս 13-ի գիշերը մեկ զինյալիների հաջողվել է Աֆղանստանից Տաջիկստան թափանցել Փյանջի սահմանապահ ջոկատի 12-րդ ուղեկալի շրջանում:

■ ***Կիմ Ջոն Իրը հաջորդեց հորը:*** *Պետության չպաշտոնականացված տեղեկությունների համաձայն, Հս. Կորեայի գլխավոր է ընտրվել հանգուցյալ Կիմ Իր Սենի որդին 52-ամյա Կիմ Ջոն Իրը: Հս. Կորեայի կոմկուսի կենտկոմի պայմաններում, «գահաժառանգը» նշանակվել է նաեւ երկրի անվտանգության խորհրդի գլխավոր: Այսպիսով, հաջորդելով 45 տարի երկիրն իր ձեռքում պահած հորը, Կիմ Ջոն Իրը այժմ մեջ է համախմբում կուսակցությունը, կառավարությունը եւ ռազմական ուժը:*

ԵՎՐՈՊԱ

Հուլիսի 14-ը Ֆրանսիայի Ազգային տոնն է

Ֆրանս դը Հարթինգ. «Ֆրանսիական հեղափոխությունը մարդու պաշտպանվածության հիմքը դրեց»

Մոտ երկու դար առաջ յակոբիններն ապստամբեցին Ֆրանսիայի թագավոր Լյուդովիկոս 16-րդի դեմ, որը ցրել էր Սահմանադիր ժողովը: 1789 թ. հուլիսի 14-ին յակոբինները գրավեցին Բաստիլը: Ֆրանսիան այդ օրը նշում է որպես ազգային տոն: Ֆրանսիական հեղափոխությունը հռչակեց մարդու եւ քաղաքացու ազատությունները, մեծ ազդեցություն ունեցավ համաշխարհային պատմության հետագա ընթացքի վրա, հիմք դառնալով ժողովրդավարական արժեքների:

Այս եւ այլ հարցերի շուրջ մեր թղթակից Հակոբ Ասատրյանի հետ զրուցում է Հայաստանում Ֆրանսիայի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան տիկին Ֆրանս դը Հարթինգը: Հարցազրույցն ամբողջությամբ կտպագրվի «Ազգի» առաջիկա համարներից մեկում:

– «Ողջ 19-րդ դարն այն դարաշրջանն է, որը փաստականորեն եւ ժամանակակից սկսեց ողջ մարդկությունը, եւ անցավ Ֆրանսիական հեղափոխության ազդեցության տակ», այս խոսքերը պատկանում են ռուսական հեղափոխության առաջնորդներից մեկին: Ձեր կարծիքով, ի՞նչ տվեց Ֆրանսիական հեղափոխությունը աշխարհին ու մարդկությանը:

– Որպեսզի ճիշտ հասկանանք Ֆրանսիական հեղափոխության խոկական արժեքը, պետք է վերադառնանք 18-րդ դարի վերջին, հակառակ դեպքում սխալվելու վտանգ կա: Այդ ժամանակաշրջանում ճիշտ թե շատ փաստաթղթված տարբեր երկրներում ստեղծվել էր պայթյունավտանգ իրավիճակ: Եւ հեղափոխությունը հենց հետեւանք էր այն բանի, որ կամայականությունները էին առաջացել: Պայթյունավտանգությունը դրա մեջ էր եւ պատահական չէ, որ հենց Բաստիլի գրավումով սկսվեց այդ կամայականությունների վերջ տալու միտումը: Հիմնն այն էր, որ յուրաքանչյուր մարդ պետք է իրավականորեն պաշտպանված լինելու իրավունք ունենա: Ինձ համար այդ հեղափոխության մեջ ամենակարեւորը մարդու իրավունքների պահանջն էր, որից հետո տարբեր նվաճումներ եղան: Եւ ամենակարեւորը. նրա դժվարություններն են, որոնցից մենք այժմ էլ դեռ չենք ազատվել, բայց որոնք պետք է հաղթահարվեն իրավականորեն: Մարդը պետք է պետության կողմից պաշտպանված լինի: Տես # էջ 5

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **տեղական**

ԶՈՐԱՆՈՑ

Ցուցումներ եռամսյա հավաքի համար

Ինչպես հայտնի է, հուլիսի 20-ին Հայաստանում կսկսվեն պահեստազորի սպաների եւ զինապարտների հերթական եռամսյա ուսումնավարժական հավաքները: Այդ առթիվ երեկ պաշտպանության նախարարի դահլիճում տեղի ունեցավ հերթական հավաքը, որի ընթացքում պետնախարար Վազգեն Սարգսյանն ու պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը ծանոթացան շրջաններում առաջիկայում կազմվելիք դասակների հրամանատարների հետ: Ի տարբերություն նախորդ հավաքի, որն ավելի պաշտոնական բնույթ էր կրում, այս հանդիպումն առավել գործնական էր: Շրջանների զինկոմներն ու դասակների հրամանատարները մանրամասն ցուցումներ ստացան աշխատանքների կազմակերպման վերաբերյալ, տեղեկացան, թե որ շրջանների «երեք ամսականները» կոնկրետ որտեղ կանցկացնեն ուսումնավարժական հավաքները, եւ այլն: Պետնախարար Վազգեն Սարգսյանն այն կարծիքը հայտնեց, թե պահեստազորից խուսափելու ամենալավ ձեւը պահեստազորին պատրաստ լինելն է, եւ ընդգծելով, թե ինչ վիթխարի նշանակություն են ունեցել նախորդ երկու եռամսյա հավաքները, հույս հայտնեց, թե այս անգամ եւս ամեն ինչ բարեհաջող կլինի, մանավանդ որ հավաքներն անցկացվելու են խաղաղ պայմաններում: Հատկապես ընդգծվեց հրամանատարական կազմի ճիշտ ընտրության կարեւորությունը, քանի որ նախորդ հավաքների փորձը ցույց է տվել, որ դա կարեւորագույն խնդիրներից մեկն է, եթե ոչ ամենակարեւորը, եւ առանձին վրիպումներ հանգեցրել են լուրջ հետեւանքների:

«Հայկական բանակի սպա լինելը շատ մեծ պատիվ է, ասաց պետնախարարը, եւ ես կարծում եմ, որ եռամսյա հավաքից հետո շատերը կցանկանան մնալ բանակում: Մանավանդ որ բանակն այսօր սոցիալապես ամենապաշտպանված եւ ամենամեծ արտոնություններ ունեցող խավն է»: Իր հերթին պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը, ներկայացնելով ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղ կարգավորման շուրջ ընթացող բանակցությունները ու ադրբեջանական կողմի հնարավոր քայլերը, հույս հայտնեց, թե առաջիկա եռամսյա հավաքի մասնակիցները ռազմական գործողությունների չեն մասնակցի: «Սակայն դա չի նշանակում, թե այնտեղ մենք պետք է ձեռներս ծալած նստենք, ասաց նա: Պետք է ձգտենք հնարավորին չափ արդյունավետ օգտագործել ուսումնավարժական հավաքները»:

Մի խոսքով, ցուցումները տրված են, ուսումնավարժական բազաները՝ պատրաստ: Իսկ ցանկացած հայ տղամարդ պետք է ծանոթ լինի զենքին՝ այդ է վկայում մեր պատմությունն ու մեր այսօրը: Եւ սա ասված, որ զենքին տիրապետենք խաղաղ պայմաններում, եւ ինչպես այս, այնպես էլ հաջորդ բոլոր եռամսյա հավաքներն անցնեն խաղաղ պայմաններում: Խաղաղություն, որին հասնելու համար, սակայն, պետք է պատրաստ լինել պատերազմի: Ա. Բ.

Շատ է խոսվել ու գրվել այն մասին, որ թեեւ Լեզվի մասին օրենքի համաձայն Հայաստանում պետական լեզուն հայերենն է, այնուհանդերձ այդ օրենքը ոչ միայն միշտ չէ, որ իրականացվում է, այլեւ դրա իրականացման համար կան այնպիսի խոչընդոտներ, որոնց հաղթահարումն անհնար է առանց պետական աջակցության: Հայաստանի մամուլի սնուցողներից մեկը, մասնավորապես Նոյյան տապան ու Սնարք լրատվական գործակալությունները, աշխատում

ՀԱՐՑԵՐ

Հայալեզու թերթերն աննպաստ պայմաններում

Լրատվական հիմնական աղբյուրների լեզուն ռուսերենն է

են ռուսերեն: Երբ առաջինը կատարում է գանե լուրերի մի մասը թարգմանել հայերեն, ապա երկրորդն այդ լեզվի հետ ընդհանրապես գործ չունի: Եւ ստացվում է այնպես, որ չգիտես ինչու Հայաստանում գործող հայկական լրատվական գործակալությունը Հայաստանի հայալեզու թերթերին լուրեր է տալիս ռուսերենով: Իսկ սա ոչ միայն օրենքի խախտում է (օրենքն առայժմ մի կողմ թողնենք), այլեւ բազմաթիվ բարդություններ է ստեղծում հայալեզու թերթերի համար: Պատկերացրեք այսպիսի վիճակ. Սնարքի թղթակիցը որեւէ հայ պաշտոնյայից ինչ-որ տեղեկություններ է ստանում, թարգմանում ռուսերեն եւ լուրն ուղարկում հայալեզու թերթերին, որոնք իրենց հերթին այն վերաթարգմանում են հայերեն: Տուժում է եւ լրատվության որակը, եւ հրապարակումը, եւ երբեմն նաեւ խեղաթյուրվում, գլխի վրա շուռ տրվում հեղինակների խոսքը: Էլ չասենք այն մասին, որ միանգամայն ավելորդ են դառնում էլեկտրոնային փոստի, համակարգիչների ընձեռած առավելությունները՝ լուրերը միանգամից գցելով թերթի էջերում, խնայելով ժամանակ, աշխատանք եւ միջոցներ: Փաստորեն ստիպված ենք աշխատել «միջնադարյան» պայմաններում: Ո՞րն է պատճառը:

Նոյյան տապան գործակալությունը հիմնադրվել է 1991 թ. վերջին: Ունի 60 աշխատակից: Բաժանորդների թիվը գաղտնի է պահվում, սակայն հայտնի է, որ բաժանորդներ ունի ԱՄՆ-ում, Ֆրանսիայում, Գերմանիայում, Թուրքիայում, Ռուսաստանում, Հոլանդիայում, Մեծ Բրիտանիայում, Վրաստանում, Ադրբեջանում, Ուկրաինայում եւ այլն: Մտադիր է ստեղծել հայերեն լրատվական բանկ, որից կարող են օգտվել բոլորը: Ընդ որում, նախաձեռնողներ արդեն գտնվել են: Մնում է տեղի խնսագործեն: Գուցե խոսել ունի թերթերին ուղարկել մեր ձեռքի տակ եղած բոլոր լուրերի ցանկը, որպեսզի նրանք նշեն, թե որոնք են իրենց պետքական, եւ մենք թարգմանենք դրանք: Ինչ վերաբերում է ամբողջը թարգմանելուն, ապա այդ ուղղությամբ աշխատանքներ տարվում են: Հիմնական խնդիրը տարածքն է: Ներկայումս տեղավորված ենք կառավարության առընթեր հրատարակչական գործերի վարչության շենքում եւ ընդամենը դեկտեմբերին դիմել ենք՝ խնդրելով կողքի սենյակը նույնպես տրամադրել մեզ: Չեն մերժել, բայց առ այսօր պատասխան չկա»:

Սնարք գործակալությունը տեղաբաշխված է նույն շենքի առաջին հարկում: Աշխատակիցների թիվը 18: Հիմնադրվել է 1991 թ. սկզբին: Բաժանորդներ ունի ԱՄՆ-ում, Գերմանիայում, Մեծ Բրիտանիայում, Ռուսաստանում, Իսպանիայում, Ֆրանսիայում, Վրաստանում, Ադրբեջանում եւ այլն: Տնօրեն Գրիգոր Մկրտչյան. «Ֆինանսական եւ տեխնիկական հնարավորությունները մեզ թույլ չեն տալիս լուրերը թարգմանել հայերեն: Դրա համար մենք ստիպված կլինենք ավելացնել երկու հաստիք, մեկ համակարգիչ, լրացուցիչ սենյակ եւ այլն: Մենք հայերենի մասնագետներ չունենք, եւ երբ անհրաժեշտ է լինում հայերեն որեւէ փաստաթուղթ կազմել, դիմում ենք ուրիշների օգնությանը: Բազմիցս դիմել ենք մամուլի կոմիտեին՝ խնդրելով մեզ տրամադրել կողքի սենյակը, որը դատարկ է: Պետության կողմից ֆինանսավորում, իհարկե, չունենք, մենք ոչ պետական հիմնարկ ենք: Ինչ վերաբերում է այն բանին, թե իբր խախտում ենք օրենքը, ապա սա պարտավորություն չէ»:

Դառնանք օրենքին: Մամուլի մասին օրենքի 5-րդ հոդվածում պարզորոշ կերպով ասված է, որ Հայաստանում մամուլի եւ զանգվածային լրատվության մյուս միջոցների (այդ թվում նաեւ գործակալությունների) լեզուն հայերենն է: Գործակալությունները պարտավոր են լուրեր տալ հայերեն, իսկ հիմնադրի եւ գրանցողի թույլտվությամբ՝ նաեւ այլ լեզուներով: Հենց այս «նաեւ» բառը նշանակում է, որ բոլոր դեպքերում հայերենը պարտադիր է: Եւ երբ, ասենք, Փաստ գործակալությունը կարող է հայալեզու թերթերին հայերեն լուրեր տալ, իսկ օտարալեզուներին՝ օտարերեն, ապա զարմանալի է, թե ինչու նույնը չի անում Սնարքը: Եւ ստացվում է այնպես, որ Հայաստանում հայալեզու թերթերը հայտնվում են աննպաստ պայմաններում՝ իրենց իսկ տանը հայտնվելով խորթ զավակի դերում:

Վալերի Միրզոյան, լեզվի տեսչության պետ. «Խնդիրն այն է, որ երբ Լեզվի մասին օրենքը քննարկվում էր խորհրդարանում, բոլորը հանդես էին գալիս օրենքի դեմ: Օրենքը փաստորեն խուզվեց, ամբողջ պարբերություններ հանվեցին: Օրենքը մեզ չի գոհացնում, բայց դա առավելագույնն էր, որ կարելի էր «պոկել» խորհրդարանից: Ներկայիս տեսքով օրենքն ավելի շատ հռչակագիր է հիշեցնում, եւ խորհրդարանը պետք է օրենքում որոշ լրացումներ կատարի, որպեսզի խախտողները վարչական պատիժներ կրեն: Փաստորեն ներկայումս օրենքը պատժամիջոցներ չի նախատեսում»:

Իհարկե, կոնկրետ լրատվական գործակալությունների դեպքում խնդիրը կարելի է կարգավորել: Ծայրահեղ դեպքում, երբ հայալեզու օրաթերթերը հանդես գան համաձայնեցված գործողություններով, այնքան էլ դժվար չի լինի լուծել այս կամ այն գործակալության մեկ համակարգչի կամ թարգմանչի խնդիրը: Սակայն դա կլինի հարցի մասնակի լուծում, իսկ խնդիրը շատ ավելի ընդգրկուն է եւ լուրջ: Խոսքը ոչ ավել, ոչ պակաս, ժամանակակից հայ մամուլի զարգացման մասին է, նրա հիմնական գործիքի՝ լեզվի մասին, եւ օրենքի ցանկացած անկատարություն լուրջ խոչընդոտ է այդ ճանապարհին: Անկախ եւ ոչ պետական մամուլի զարգացումը նույնպես պետության խնդիրներից մեկն է, եւ պետությունը պետք է աջակցի դրան: Քանի որ մեր դարը լրատվության դար է, եւ այդ ասպարեզում թերանալը կարող է լուրջ վնասներ պատճառել հանրապետությանը:

ԱՐՄԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

Ղարաբաղն աշխարհից հեռու է, բայց եւ... աղբանոց չէ

ՌՈՒԶԱՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Այս նկարագրությանը հանդիպին ներկաները՝ «Բժիշկներ առանց սահմանի» ֆրանսիական կազմակերպության հայաստանյան ղեկավար Դենի Գուզեի եւ բժշկուհի Կասրին Շարդանեյի, ինչպես նաեւ Քվեբեկի հայ բժիշկների ընկերության ներկայացուցիչ Շահե Սեդրակյանի ու ֆրանսահայ բժիշկների կազմակերպության ներկայացուցիչ Արամ Ղազարյանի հետ երեկ կայացած հանդիպման վերջում: Ղարաբաղի բժշկական եւ մարդասիրական օգնության պահեստ առանց Ալի Բաբայի խարանմանը չի լինի, եւ բավական դժվար է պահեստից բուժդեղամիջոցների տրամադրումը ճիշտ իրականացնել, որովհետեւ մարդասիրական օգնության կազմակերպման հենց առաջին օրվանից արդեն սխալներ կան, հայտնեց շուրջ հինգ ամիս Ղարաբաղում գործող բուժանձը, ավելացնելով, որ ժամկետանցության եւ որակի անորոշության պատճառով բուժմիջոցների նշանակալի մասն աղբանոց են լինում այրել:

Ղարաբաղին հատկացված օգնությունը Երեւանից տեղափոխվում է այնտեղ եւ դասավորվում պահեստում: Ի տարբերություն հագուստի եւ սննդի մասնաբաժինների, որոնք, ինչպես հաղորդեց Կասրինը, բավական ճանաչված են տեղում բաժանվելու, բուժմիջոցների իրենց պահեստներն անաչառության չեն արժանացել:

Դեղորայքի մի մասի ժամկետն անցած է, տարբեր խառնիճաղանջ ու չտեսակավորված պարունակություն ունեն, հսկայական քանակությամբ ուղարկվում են անտեղի բուժմիջոցներ, որոնք Ղարաբաղում ոչ մի բժիշկ բուժման համար չի նշանակում: Որոշ դեղամիջոցներ գնվում են հենց լաբորատորիաներում մեծ քանակությունների նկատառումներով: Օրինակ, մաքրելու ուղարկվել է 500 կգ հակաբեղմնավորիչ դեղամիջոց, որի օգտագործելիության ժամկետը լրանում է օգոստոս, սեպտեմբերին, մինչդեռ առաջիկա ամիսներին հարբուխն ամենեւին մեծ տարածում չունի: Նույնը հակաալերգիկ դեղորայքի մասին: Կասրին Շարդանեյն ցույց տվեց բազմաթիվ բուժզուգվածքներ ու տուփեր (օգտագործված, այլեւս անպիտան բժշկական միջոցներ զետեղելու համար): Վերջիններս Ղարաբաղ են ուղարկվել պարծյալ բավական մեծ քանակությամբ եւ հայտնվել են «անհերքելի իրերի» նույն ցանկում՝ հիվանդության գործիքների, ասեղի միօգտագործման խողովակների, ծեծերը տարածելու միջոցների, գույց երեխաների համար նախատեսված վիրակապերի կողքին: Բուժմիջոցների մի մասի ստույգ փաթեթավորումը խախտված է: «Բժիշկներ առանց սահմանի» կազմակերպության ներկայացուցիչները նախընտրեցին այս անգամ չհաղորդել սփյուռքահայ կազմակերպությունների ցանկը, որոնք կազմակերպում են օգնությունն ու դրա առաքումը: Պատճառը՝ ցանկը դեռեւս լրիվ չէ, եւ լրագրողների հետ հանդիպման նպատակն այն է, որ հրապարակումներն օգնեն սփյուռքի կազմակերպությունների եւ ԲԱՍ-ի միջեւ վերջապես կապ ստեղծելուն, ինչպես նաեւ փոխհամագործակցությանը: Միեւնույն ժամանակ թե Դենի Գուզեն, թե Կասրին Շարդանեյն նշեցին, որ սփյուռքահայ կազմակերպությունները, իրոք, ծանրակշիռ օգնություն են ցուցաբերում պատերազմի օղակում գտնվող հայրենակիցներին, սակայն նրանց անկազմակերպ, անհրաժեշտ ու չուղղորդված բարի կամքը մինչեւ վերջ չի ծառայում նպատակին: Հրապարակվելիք այն դեղամիջոցների ցանկը, որոնց կարիքը Ղարաբաղի համար առաջնահերթ է, պարունակելու է (նաեւ հաբերով կամ ներարկման), անալգետիկներ (ներարկման), հակամալարիային միջոցներ

Տես # էջ 8

ՆԵՐՔԻՆ ԿՅԱՆՔ

Հայաստանում գործադուլային ալիք է հասունանում

ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՀՈՒԼԻՍ, ՍՆԱՐՔ: Հայաստանում գործադուլային ալիք է հասունանում: Անժամկետ գործադուլներ սկսելու մտադրության մասին այս շաբաթ հայտարարել են երկու խոշոր կոլեկտիվներ՝ հեռուստատեսության ու ռադիոհաղորդումների տեսչության, ինչպես նաեւ Երեւանի լոկոմոտիվային դեպոյի աշխատակիցները: Գործադուլային կոմիտեների հիմնական պահանջներից մեկը աշխատավարձի բազմակի բարձրացումն է: Մինչդեռ, հենց այս շաբաթ Հայաստանի կառավարությունը հայտարարեց, որ առանց բնակչության եկամուտների ինդեքսավորում չի լինի, իսկ նվազագույն աշխատավարձի եւ կենսաթոշակների չափերը հնարավոր կլինի բարձրացնել միայն սեպտեմբերին: Այդուհանդերձ, հեռուստատեսության աշխատողներն ու երկաթուղայիններն սպառնացել են, որ իրենց պահանջները չբավարարելու դեպքում հաջորդ շաբաթ գործադուլ են սկսելու:

Ջեռուցման համար 30 դոլլարանոց մուրհակներ

ԵՐԵՎԱՆ, 12 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Ձմռան ամիսներին Երեւան քաղաքում ջեռուցում կազմակերպելու համար Երքաղգործկոմը նախատեսում է գումարներ գանձել ինչպես մայրաքաղաքում գործող գերատեսչական հիմնարկներից եւ խոշոր արդյունաբերական օբյեկտներից, այնպես էլ բնակիչներից: Այդ նպատակով «Երեւան-Կրեդիտ» բանկը գործկոմի անունից կթողարկի հատուկ մուրհակներ, որոնք բնակչությանը կբաժանվեն գանձվող գումարների դիմաց: Յուրաքանչյուր սերիայի համար թողարկվելու է մեկ օրինակ: Մուրհակները տրվելու են 6 ամիս ժամկետով: Գումարների նվազագույն չափը 30 ամերիկյան դոլլար է կամ նրա համարժեքը: Մուրհակների բաշխումից առաջացած գումարների նպատակային օգտագործման համար ստեղծվել է հանձնաժողով՝ Երքաղխորհրդի նախագահի տեղակալ Վարդան Վարդապետյանի գլխավորությամբ: Երքաղգործկոմը խոստանում է 6 ամիս հետո գումարները տերերին վերադարձնել դոլլարի օրվա կուրսի համարժեքով:

■ *Հուլիսի 12-ին Երեւանի «Ադամանդ» ադամանդագործական բորսայում* կայացած ոսկու եւ թանկագին իրերի վերջերս աճուրդում ներկայացված 55 խմբաքանակից վաճառվեց 32-ը, որոնց ընդհանուր գումարը կազմում է մոտ 11 հազար դոլլար: Մասնակցությունների համար ցուցադրված ապրանքները գնահատված էր 16635 ամերիկյան դոլլար: Նախորդ աճուրդի համեմատությամբ վաճառված ապրանքների ընդհանուր արժեքը պակաս էր 687 դոլլարով:

Բիզնես Սնարք

■ *Ղրիմի նախագահ Յուրի Մեշկովը 1964-67 թթ. ծառայել է Հայաստանում:* Այդ մասին նա նշել է հանրապետության սահմանադրական ... րին տված իր ազգային խոսքում, որ տպագրվել է «Կրիմսկիե իզվեստիա» թերթում: Մեշկովը ծառայել է հայ-թուրքական սահմանի՝ Մեղրիի թիվ 120 սահմանապահ ջոկատի օդերային ուսումնական դիվիզիայում:

Փաստ

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Գ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (7 8852) 151065
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊՈՂՈՍ ԳԱԼՍՏՅԱՆ / 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍՅԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Ռիզ եւ ատաղձը ՊՈՂՈՍ ՂԱԼԱՔՅԱՆԻ
Apple Macintosh համակարգչային ցանցային «Ազգ» թերթի
Azg armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ՇՐՋԱՆ ԱՊՀ

ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Կիեւ եւ Մինսկ. Դեպի վերամիավորու՞մ

Ուկրաինայում եւ Բելառուսում անցկացվող նախագահական ընտրությունները ցույց տվեցին, թե մարդիկ որքան են կարոտել նախկին Խորհրդային Միությունը, հաղորդում է ԴՊԱ գերմանական լրատվության կենտրոնը հուլիսի 11-ին: Երկու երկրներում էլ հաղթանակ տարան նրանք, ովքեր խոստացան վերահաստատել խզված նախկին կապերը, նշում է գործակալությունը: Բելառուսում Ալեքսանդր Լուկաշենկոն, որը երբեք էլ չէր հաշտվել ԽՍՀՄ-ի փլուզման գաղափարի հետ, բացահայտորեն արտահայտվում է Խորհրդային Միության վերակազմավորման օգտին, եւ նա կարողացավ ձեռք բերել ձայների ավելի քան 80 տոկոսը: Իսկ Ուկրաինայում Լեոնիդ Կուչման, թեեւ ավելի զգույշ է իր արտահայտություններում, բայց նա եւս երկրում իրավիճակի կայունացումը տեսնում է Ռուսաստանի հետ ավելի սերտ հարաբերություններ հաստատելու մեջ: Նա վաստակեց ձայների 52 տոկոսը: Երկու երկրներում էլ տնտեսական վիճակը բարվոք չէ. սեփականաշնորհումը նոր է սկսվել, կառավարությունը դարձել է անկառավարելի, իսկ տեղական փողն անընդհատ անկում է ապրում: Բելառուսի 13,5 ռուբլին այժմ արժի 1 ռուսական ռուբլի: Ուկրաինայում միջին աշխատավարձն այժմ մոտավորապես ամսական 20 դոլար է, մինչդեռ Ռուսաստանում՝ 100 եւ ավելի դոլար: Այդ պատճառով էլ վերջինս դարձել է ապաստան շատ ուկրաինացիների ու բելառուսների, որոնք համաձայնվում են այնտեղ պաշտոնական միջին աշխատավարձից պակաս գումարով աշխատել, որովհետեւ միեւնույն է, դա գերազանցում է իրենց համապատասխան երկրներում նրանց վճարված վարձատրությանը: «Մինչ Միության վերածնունդն իր նախկին ձեւով անհավանական է, այնուամենայնիվ Բելառուսի, Ուկրաինայի եւ Ռուսաստանի միջեւ սերտ կապերի ամրապնդումն անխուսափելի է», եզրակացնում է ԴՊԱ լրատվական գործակալությունը:

ԲԱՔՈՒ, 13 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Ադրբեջանական «Ազադլըգ» թերթին տված հարցազրույցում խոսելով ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղ կարգավորման Ռուսաստանի եւ ԵԱՀԽ ծրագրերի սկզբունքային տարբերության մասին՝ Ադրբեջանում ԱՄՆ-ի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Ռիչարդ Կոզլարիչը նշել է, որ ԵԱՀԽ ծրագրում նախատեսվում են միջազգային նախաձեռնություններ եւ բազմակողմանի միջնորդական առաքելություններ, իսկ Ռուսաստանը գտնում է, որ հակամարտության կարգավորման ներգրավվի միայն մեկ պետություն:

Ռ. Կոզլարիչի կարծիքով, պատերազմի սկզբից ցայսօր ԱՄՆ-ը գտնում է, որ խաղաղ արդյունքի հնարավոր է միայն միջազգային մոտեցումների եւ բազմակողմանի նախաձեռնությունների դեպքում: Նրա խոսքերով, Ռուսաստանը հայտնում է միակողմանի նախաձեռնության անհրաժեշտության ու անարդյունավետության մասին եւ համոզված է, որ հակամարտությունը հնարավոր է կարգավորել միայն ԵԱՀԽ շրջանակներում: Այժմ, ըստ նրա, կարեւոր է, որ ԵԱՀԽ-ն ցույց տա Ռուսաստանին եւ այլ պետություններին, որ անհրաժեշտ է հակամարտության կարգավորման իրական մեխանիզմ ստեղծել:

Այնուհետեւ իր հարցազրույցում Ռիչարդ Կոզլարիչը նշել է, որ ադրբեջանցիները ու Ադրբեջանի կառավարությունը ցանկանում են, որպեսզի հակամարտությունը կարգավորվի ԵԱՀԽ Մինսկի խմբի շրջանակներում: Նրա կարծիքով, վերջին շրջանում նկատվում է նաեւ հայկական կառավարության անկախ շրջադարձ դեպի ԵԱՀԽ, եւ անհրաժեշտ է օգտվել տարբեր պատճառներով ստեղծված այսօրվա կացությունից:

Անդրադառնալով բաժանարար գծի կազմում Թուրքիայի ներկայացուցիչների հնարավոր առկայությանը՝ Կոզլարիչն ընդգծել է, որ ԱՄՆ-ը լրջորեն եւ բավականին վճռական հայտարարություն է արել այն մասին, որ Թուրքիան պետք է խաղաղարար գործողությունների մասնակից դառնա, որպես Ադրբեջանին ու Հայաստանին մոտ գտնվող պետություն: Նման հարեւանությունն, ըստ նրա, ազդում է Թուրքիայի անկողմնակալության վրա, ինչի պատճառով էլ Թուրքիան պետք է կարեւոր դեր խաղա հայ-ադրբեջանական հակամարտության կարգավորման գործում: Մյուս կողմից, Կոզլարիչի խոսքերով, Թուրքիան մեծ հեղինակություն ունի միջազգային ֆինանսական շրջանակներում, եւ հետեւաբար նրա գործունեությունը ԵԱՀԽ-ում բարձր է գնահատվում միջազգային հանրության կողմից:

«Մեր կարծիքով Լեռնային Ղարաբաղի խնդրի լավագույն լուծումը կարելի է գտնել ԵԱՀԽ միջնորդությամբ, ինչին կողմնակից է նաեւ ՄԱԿ-ը», ասել է դեսպանը: Նա նշել է նաեւ, որ ԱՄՆ-ն ի սկզբանե ցանկանում էր, որ ոչ մի զինված գործընթաց չխանգարի ԵԱՀԽ գործունեությանը, չթուլացնի նրա ջանքերը: Հարցազրույցի վերջում Ռիչարդ Կոզլարիչն ընդգծել է, որ միայն ԵԱՀԽ առաջարկած ուղեգիծը կարող է ընդունելի լինել Հայաստանի եւ Ադրբեջանի համար, միաժամանակ ապահովել այս երկու երկրների անվտանգությունը:

ՂԱՐԱԲԱՂՅԱՆ ՀԱՐՑ

ԱՄՆ-ը կողմ է թուրք զինվորների մասնակցությանը

ՀԱՄԱՌՈՏ

ԱՊՀ. Դարձյալ խաղաղարար զորքերի հարց

ՄՈՍԿՎԱ, 13 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱՊՀ պաշտպանության նախարարների խորհրդի հուլիսի 18-19 կայանալիք հերթական նիստի ուշադրության կենտրոնում կլինեն Համագործակցության երկրների մասնակցությունը խաղաղարար գործողություններին, մասնավորապես վրաց-աբխազական հակամարտության գոտում: Ինչպես այսօր հաղորդեցին ԱՊՀ ռազմական համագործակցության փոխկապակցման շտաբի մամլո կենտրոնում, պաշտպանական գերատեսչությունների ղեկավարները «կքննարկեն Համագործակցության շրջանակներում խաղաղարար ձեռնարկումների կադրային, նյութատեխնիկական եւ ֆինանսական ապահովման խնդիրները»: Ռուսաստանի պաշտպանության փոխնախարար Գեորգի Կոնդրատեւի կարծիքով, չի բացառված, որ արդեն առնվազն վերջին Համագործակցության երկրներից դիտորդներ կհայտնվեն վրացաբխազական հակամարտության գոտում:

Պավել Գրաչովի նախագահությամբ կայանալիք հանդիպմանը պաշտպանական գերատեսչությունների ղեկավարները մտադիր են քննարկել ռազմատեխնիկական համագործակցության ուղղությունները եւ Համագործակցության բանակների պաշտպանունակությունը բարձրացնելու խնդիրները:

Լիտվա. Տնտեսական հանրաքվե

ՎԻԼՆՅՈՒՍ, 13 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՒԹԼԵՍ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Լիտվայի Սեյմը լիազոր չէր նիստում որոշում ընդունեց երկրում օգոստոսի 27-ին անցկացնել տնտեսական հարցերին նվիրված հանրաքվե, որը պահանջել էր «Հայրենյաց միություն» (Լիտվայի պահպանողականներ) աջ կուսակցությունը:

Նախաձեռնող խումբը երկու ամսում հավաքել էր այդ ձեռնարկման կողմնակիցների կես միլիոնից ավելի ստորագրություն: Հանրաքվեի օրենքի համաձայն, պահանջվում է միայն 300000 ստորագրություն:

Հանրաքվեի շնորհիվ ընդունվելիք սահմանադրական օրենքի առանցքը 1990 թ. մարտի 11-ից խնայբանկերում բնակչության ավանդների հարյուրապատիկ ինդեքսավորումն է: Այդ նպատակով կառավարությունը Լիտվայի ռեսպուբլիկում ստիպված կլինի գտնել եւս 8 միլիարդ լիտ, որը գոյություն չունի: Պահպանողականները այդ կուսակցության ղեկավարներ Վիտաուտաս Լանդսբերգիսի եւ նախկին վարչապետ Գյադիմինաս Վագնորիուսի գլխավորությամբ առաջարկում են անհրաժեշտ գումարներն ստանալ դեռեւս առկա պետական ունեցվածքի սեփականաշնորհման հաշվին: Լիտվայի ղեկավարության, ինչպես նաեւ միջազգային փորձագետների կարծիքով, ավանդների նման անիրական ինդեքսավորումը երկրում կառաջացնի գերարժեզրկում, սպառնալիքի տակ կդնի տնտեսական բարեփոխումների ընթացքը, որը հենց աջ ուժերի նպատակն է:

ԱԴՐԲԵՋԱՆ

Իսրայելը հիվանդանոց է կառուցում

Հուլիսի 6-ին Իսրայելի Շիբա հիվանդանոցի պատասխանատուները համաձայնագիր են ստորագրել Ադրբեջանի կառավարության հետ, Բաքվում արեւմտյան ոճի հիվանդանոց կառուցելու մասին, հաղորդում է «Ջերուսալեմ Պոստ» թերթը, իր հուլիսի 7-ի համարում: Ադրբեջանի առողջապահության նախարար Ալի Ինսանովը նշանակված է ժամանել ստորագրելու համապատասխան փաստաթուղթը, բաղկացած երկու փուլերից: Առաջին փուլը նախատեսում է ազերի հիվանդների արտասահմանյան, ախտորոշարանական կամ նյարդային ու տեսողական համակարգի խանգարումների բուժում, իսկ երկրորդ փուլը՝ 30 միլիոն դոլարի արժեքով մի հիվանդանոցի կառուցումը Բաքվում: Շիբայի բժիշկներն ու ողջ անձնակազմը պատրաստակամություն են հայտնել իրենց փորձը հաղորդելու ազերի գործընկերներին: Մյուս կողմից, ձեռնարկները պետք է հոգան առաջադրված շենքի կահավորման եւ աշխատողների վարձատրման ծախսերը: Ակնկալվում է, որ ադրբեջանցի բուժաշխատողների մի խումբ մոտ ապագայում այցելի Իսրայել, Շիբայի հիվանդանոցում վերապատրաստման կուրսերի հետեւելու համար:

Ռուսները քննադատում են արեւմտյան մենաշնորհը

Ռուսաստանի Լուկօյլ նավթընկերության Ադրբեջանի մասնաճյուղի ու վաղ մի աշխատակից քննադատել է Ազերի եւ Չիրագ նավթահանքերի զարգացման վերաբերյալ արեւմտյան ընկերությունների ծրագրերը, դրանք որակելով շրջանում «արեւմտյան մենիշխանություն հաստատելու փորձ»: «Հաշվի առնելով Ադրբեջանի շահերը, ավելի նպատակահարմար կլիներ արեւմտյան ընկերություններին տալ միայն Ազերի նավթահանքը», նշում է Լուկօյլ-Բաքու ընկերության փոխտնօրեն Հուսեյն Ալիեւը: Նա քննադատել է նաեւ Սոկար ադրբեջանական ընկերության եւ այս արեւմտյան ընկերությունների կոնսորցիումի միջեւ տեղի ունեցող բանակցությունները, նշելով, որ Սոկարն Ադրբեջանի նավթարդյունաբերության զարգացման վերաբերյալ ընդհանուր առմամբ ոչ մի ծրագիր չուներ: Մյուս կողմից, Սոկարի նախագահ Նաթիկ Ալիեւը մեկնել է այն լուրերը, որ արեւմտյան ընկերությունների հետ պայմանագիր կնքելու հարցում անհամաձայնություններ կան Ադրբեջանի ղեկավարների միջեւ: Նա այդ առնչությամբ նշել է. Սահմանում կայացած բանակցությունները դրական է գնահատել, ավելացնելով, որ թեեւ տարակարծություններ եղել են ղեկավարների միջեւ, բայց անհամաձայնություններ ոչ:

Այն հարցին, թե արդյոք պայմանագիրը կստորագրվի մինչեւ աշուն, նա պատասխանել է. «Այն կամ շուտով կստորագրվի կամ երբեք չի ստորագրվի»: Անկախ մասնագետ դիտորդները համոզված են, որ դեռ մեկ ամիս եւս կպահանջվի պայմանագիրը վերջնական տեսքի բերելու համար, հաղորդում է Թուրանը: Սոկարի կողմից մի ներկայացուցիչ նշել է, որ արեւմտյան ընկերությունները պայման են դրել ավելացնելու նավթի վաճառքից ստացված իրենց շահաբաժինը: Ըստ Թուրանի, նավթատար խողովակաշարի անցկացման ուղին դեռ հստակեցված չէ, եւ դա եւս խանգարում է բանակցությունների հաջող ավարտին:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ավստրալիան պատրաստ է 70 միլիոն ներդնել ռուսական ալյումինի մեջ

ՄԵԼԲՈՒՌՆ, 13 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՒԹԼԵՍ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ավստրալիայի ընկերությունները պատրաստ են մոտ 70 միլիոն ամերիկյան դոլար ներդնելու Ռուսաստանի ալյումինի արդյունաբերության մեջ: Այդ մասին այսօր հայտարարեց Ավստրալիայի արտաքին գործերի եւ առեւտրի նախարար Հարեդ Էվանսի առաջին փոխվարչապետ Օլեգ Սոսկովեցի հետ կայացած հանդիպման ժամանակ:

Օլեգ Սոսկովեցի կարծիքով, ապագա համագործակցությունը հնարավորություն կընձեռի ամրապնդելու Ռուսաստանի ալյումինի արտադրության արտաքին բազան: Առաջադրված նախագծի օգտին է վկայում նաեւ այն, որ Ռուսաստանի ալյումին արտադրող գործարանների մեծամասնությունը գտնվում է էժան էլեկտրական էներգիայի գոտում:

Կողմերը պայմանավորվեցին Ավստրալիայի արտաքին գործերի եւ առեւտրի նախարարի այցի շրջանակներում արծանագրության ստորագրել ալյումինի ճյուղում առաջադրված համագործակցության մասին: Օլեգ Սոսկովեցը Ավստրալիայի արտաքին գործերի եւ առեւտրի նախարարին առաջարկեց օժանդակել, որպեսզի Ռուսաստանը ընդունվի Ասիա-խաղաղօվկիանոսյան տնտեսական համագործակցության կազմակերպության մեջ:

Աբխազիայից վրացական զորքերի դուրսբերման հարցը մնում է առկախ

ՄՈՍԿՎԱ, 13 ՀՈՒԼԻՍ, ՍՆԱՐՔ: Կոդորի կիրճից վրացական զորքերի դուրս բերելու հարցը հուլիսի 12-ին քննարկվեց Աբխազիայի եւ Վրաստանի զինվորական հրամանատարության ներկայացուցիչների հանդիպման ժամանակ, որն անցկացվեց Աբխազիայում գտնվող Ռուսաստանի խաղաղարար ուժերի հրամանատար, գեներալ մայոր Յակուշեւի միջնորդությամբ: Ինչպես հաղորդեցին Աբխազիայի լիազոր ներկայացուցչության մամլո ծառայությունում, բանակցությունների արդյունքների մասին առայժմ ոչինչ հայտնի չէ:

Մինչ այդ, օրերս Վրաստանի պաշտպանության փոխնախարար Ջոռաբ Նիկոլայիշվիլին հայտարարեց, որ վրացական կողմը պատրաստ է իր զորքերի ստորաբաժանումները դուրս բերել Կոդորի կիրճից, սակայն մտադիր է նախկին դիրքերում թողնել մոտ 850 աշխարհազորայինների: Դրա ավելին, ինչպես նշում է Նիկոլայիշվիլին, վրացական զրահատեխնիկան դուրս չի բերվի կիրճից, այլ կտեղափոխվի Սակեն գյուղի շրջանում:

Ռուսաստանի Դաշնության Պաշտպանության նախարարի աբխազական աղբյուրները այն կարծիքին են, որ այդ հայտարարությունը հակասում է ավելի վաղ Մոսկվայում ստորագրված համաձայնագրերին, որոնցում ասվում է Աբխազիայի տարածքից վրացական զինված կազմավորումները ու զրահատեխնիկան դուրս բերելու անհրաժեշտության մասին:

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԱՊՀ անշարժ կայքի շուկայի համակարգ

ՄՈՍԿՎԱ, 13 ՅՈՒԼԻՍ, ԻՒԹԼԵՍ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանի անշարժ կայքի եւ ներդրումների գործակալությունը փորձում է լիովին վերստեղծել անշարժ կայքի շուկայում տիրող իրավիճակը: Ներկայումս սկսել է գործել տեղեկատվական համակարգը, որը երկրի յուրաքանչյուր բնակչի թույլ է տալիս տեղեկություններ ունենալ 20-ից ավելի շրջաններում բնակարանի, հողամասի վաճառքի մասին:

«Յուրաքանչյուր ռուսաստանցի Մուրմանսկում, թե Մագադանում այժմ կարող է իմանալ, թե ինքը ինչ կարող գնել, ինչ որակի եւ որքանով», ասում է ՌԱՅԻՆ-ԻՆՖՈՐՄ ընկերության գլխավոր տնօրեն Ալեքսանդր Մորոզովը: Երկրում առաջին «անշարժ կայք» համակարգը սպառողներին թույլ է տալիս բոլոր տեղեկություններն ստանալ բնակարանների եւ կիսակառույց օբյեկտների, վաճառվող հողամասերի, ինվեստիցիոն նախագծերի մասին: Այստեղ, համակարգի տվյալների գետեղարանում այժմ կա ուր այդպիսի նախագիծ: Օրինակ, մայրաքաղաքի «Սոլնցեւո» միկրոշրջանում 12 միլիարդ ռուբլի ընդհանուր արժողությամբ երկու 22 հարկանի հարմարավետ շենք կառուցելու առաջարկություն»:

ՌԱՅԻՆ-ԻՆՖՈՐՄ համակարգը հետագայում նախատեսված է նաեւ մերձավոր արտասահմանի համար, այժմ նա սպասարկում է Մինսկին, իսկ մոտ ժամանակներս դրան կմիանան Ուկրաինան, Ուզբեկստանը, Մոլդովան: Գործակալության մասնագետների կարծիքով, այն կնպաստի շրջանների միջեւ աշխատուժի տեղաշարժին, կապիտալների վերաբաշխմանը, ինչը շատ կարեւոր է շուկայական տնտեսության պայմաններում:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ ԱՎՏՈՎԱԶՔ

«ԱԿՕԻՈՆԵՐ» ՍՊԸ կազմակերպում է հին մեքենաների ավտովազք (մինչեւ 1964 թվականի թողարկման) Երեւան-Սեւան-Երեւան երթուղիով:

Ավտովազքի մոտավոր ժամկետը՝ հուլիսի 30-ին:

Նախատեսված է պարգեւատրություն:

Տեղեկությունների համար դիմել ավտովազքի կազմկոմիտեին 52-56-05 հեռախոսահամարով, 16.00-ից հետո:

digitised by A.R.A.R.@

ՄՀԳ

հուսատ

Արկադի Վարդանյանը, Մոսկվայի գործարար շրջանակների ականավոր ներկայացուցիչներից մեկը, որի դասկատելի գրասենյակը քաղաքի հենց կենտրոնում է, իսկ գործը բարգավաճող, գիտելիքի եւ գիտության ջատագովներից մեկն է: Համակարգված գիտելիքի կարեւորությունն այսօր խիստ հրատապ է, քանի որ գիտելիքներին տիրապետող մարդիկ են ղեկավարում աշխարհը: Եւ ով հավակնություն ունի տանուլ չտալու այն շախմատային խաղը, որ այսօր ավելի ու ավելի է ծավալվում, նոր երկրներ ներգրավելով իր շրջանակներում, պարտավոր է տիրապետել մեծատառով Գիտելիքին, պարտությունների հիմնական պատճառը տգիտությունն է: Իսկ գիտելիքը միշտ էլ էլիտար, աստիճանավորված բնույթ է ունեցել:

Խոսքը հայ մտավորականության նոր սերունդ կերտելու մասին է: Ժամանակին գոյություն են ունեցել հաստատություններ, որոնք իրագործել են այդ խնդիրը: Այսօր դրանք չկան, չնայած անհրաժեշտությունն ակնհայտ է: «Իմպերիալ» ֆիրման ի դեմս տնօրեն Արկադի Վարդանյանի, գաս շուկայի տնտեսական մոդելը: ԱՄՆ-ում պահանջվեց որոշակի ժամանակ, որպեսզի լինչի դատարաններից, մաֆիոզ խմբավորումների հաշվեհարդարներից եւ այլնից անցնեն մի համակարգի, որում գործարարներին տրված աշխատելու եւ արդյունք ստեղծելու ազատությունը ստանա նաեւ քաղաքական ու սոցիալական ամուր համակարգի տեսք, համակարգ, որի հաջողությունները բոլոր բնագավառներում ակնհայտ են: Նշանակում է, գոյություն ունեն օբյեկտիվ տնտեսական օրենքներ, որոնց ճիշտ գործառնությունը հանգեցնում է սոցիալապես արդյունավետ հասարակության ստեղծմանը: Այսինքն, նախեւառաջ, հարկավոր է ապահովել գործելու, ստեղծարար աշխատանքի ազատություն: Մի բան, որ բացակայում է այսօր Հայաստանում: Գործարարներն աշխատում են հանրապետությունում այնպիսի իրավական ծանր պայմաններում, որն արգելակում է նրանց գործունեությունը, խմաստազրկում դրա հասարակական բնույթը: Մեծաքանակ արգելքները, լինեն հարկային, թե այլ բնույթի, ստիպում են գործածել ներքին փաղափականություն: Բացի դրանից, զարգացած երկրները, որոնք սփյուռք ունեն, վաղուց ի վեր ընդունել են երկակի քաղաքացիության օրենքը, որը միայն օգուտ կարող է բերել նմանատիպ երկրներին:

Մենախոսություն երրորդ

Եթե պատմության մեջ կա որեւէ տրամաբանություն, ապա դա այն է, որ ամեն մի ժամանակաշրջան պահանջում է իրեն հատուկ կառավարման ձեւ: Համոզված եմ, որ հայերն ունակ են ստեղծելու կառավարման այն ձեւերն ու մեխանիզմները, որոնք կծառայեն հանրապետության հզորացմանը: Ինչպես արդեն նշեցի, առաջին հերթին դա ազատ տնտեսահամակարգն է, գործելու ազատությունը, չինովնիկական ապարատի կրճատումը: Եւ երկրորդ, սոցիալական այնպիսի քաղաքականությունը, որն ապահովի բոլոր խավերի նորմալ գոյատեւումը, ըստ առկա եղանակների: Անկախ նրանից դա շվեդական, ամերիկյան թե իսրայելական մոդել, հարցը դա չի: Այն պետք է համապատասխանի հայ

ՄՈՍԿՎԱ

Արկադի Վարդանյան. «Գիտելիքներին տիրապետողներն են ղեկավարում աշխարհը»

ԱՐԱՄ ՅԱՓՐՈՒՄՅԱՆ

Մոսկվայում հայերը ավելի շատ են զբաղված հայության բանակի ներկայացմամբ, քան Երեւանում: Որոշ առումով դա հասկանալի է. Հայաստանում օրվա առօրյայի հետեւից են ընկած, իսկ Մոսկվայում, որ թե լույս կա, թե գազ, թե կենցաղային այլ պայմաններ, վերլուծությունները հոգեւոր կյանքի անհրաժեշտ ու անբաժան մասն են կազմում: Սոցիոլոգիայի դոկտոր, պրոֆեսոր Էռնեստ Գրիգորյանի բնորոշմամբ, ինքնաճանաչողությունը անխուսափելի քաղաքականության գրավականն է ու միակ արդյունավետ ուղին: Եթե ժողովուրդը չգիտի, թե ինչ արժեքների կրողն է, վերջ ի վերջո ճիշտ ընտրության չի հանգի: Հետաքրքիր է, որ հայ գիտնականներն ու հայ գործարարները համակարծիք են:

նպատակադրվել է վերածնել Մոսկվայի Լազարյան հաստատությունը եւ արդեն իսկ խնդրանքով է դիմել Մոսկվայի կառավարությանը՝ տրամադրել Տվերսկոյ պողոտայի շենքերից մեկը:

Ինքը, Վարդանյանը, լինելով խոշոր գործարար, ազատ շուկայական հարաբերությունների կողմնակից է: Այդ առումով նա լավատես է Հայաստանի ապագայի հանդեպ, քանզի, ըստ նրա, հայերը բնածին հակում ունեն դրանց նկատմամբ: Բայց կան հանգամանքներ, որոնք այսօր խանգարում են դրանց ծավալմանը Հայաստանում: Առաջին հերթին, ըստ Վարդանյանի, դա ներկայիս կառավարման համակարգի անկատարությունն է Հայաստանում, օրենսդրական մշակված ու գործող հիմքի բացակայությունը: Երկրորդ, իշխանության ներքին պառակտումները, ուժինվանպետական միտումները, որոնք ծանր բարոյահոգեբանական մթնոլորտի պատճառ են: Երրորդ, բնակչության արտահոսքը հանրապետությունից: Այս ամենը հետեւանք է այն բանի, որ ոչ կառավարությունը, ոչ էլ ընդդիմությունը չունեն արդյունավետ ծրագիր, որը համախմբեր ժողովրդին մի նպատակի շուրջ, ընդ որում, բացատրվեին այդ նպատակին հասնելու ձեւերն ու միջոցները: Մարդիկ, ըստ Վարդանյանի, հեռանում են ոչ միայն եւ ոչ այնքան այն պատճառով, որ զրկանքներ են կրում, այլ, որ չեն ընբռնում ներկայումս տիրող տրամաբանությունը եւ հույսեր չեն կապում ապագայի հետ: Սա ընդդիմական կեցվածք չէ, այլ մտավորականի, մտածող մարդու դիրքորոշում: Լինել հայ, չի նշանակում լինել ծայրահեղ ազգայնական, այլ նշանակում է գիտակցել սեփական դերը համաշխարհային մշակույթում: Սա է Վարդանյանի փիլիսոփայությունը:

Վերջ ի վերջո, ընթերցողը կարող է ասել. բառեր, բառեր, իսկ կոնկրետ ի՞նչ:

Մենախոսություն առաջին

Սուրճը խմակման է, հաճելի, այլ ոչ թե «լուծվող», որը խմում է ողջ Մոսկվան:

Այսօր ԽՍՀՄ նախկին տարածքի բոլոր պետությունները ծանր կացության մեջ են, նույնիսկ Ռուսաստանը, որտեղ բարեփոխումները բավականին դժվար են ընթանում: Բայց բոլորի նպատակը նույնն է՝ ստեղծել բարեկեցիկ կյանք, որի հիմքում ընկած է արաներին աշխատել ոչ լիարժեք, թաքցնելով արդյունքը: Մինչդեռ տրամաբանական է ենթադրել, որ ծեռնտու են հավասարակշռված ցածր հարկերը, քանի որ այդ դեպքում ընդլայնվում է թե արտադրությունը, թե առեւտուրը, իսկ արդյունքում հարկերի ընդհանուր դրամական արտահայտությունը, որը մտնում է պետական բյուջե, անհամեմատ մեծանում է:

Երկրորդ. Հայաստանում հնարավորություններ կան ստեղծելու շահութաբեր նոր արտադրություններ, մասնավորապես գյուղատնտեսությունում, ծանր ու թեթեւ արդյունաբերությունում, ինչպես նաեւ վերականգնել հին արտադրությունները, առավել եւս, որ համակարգը հիմնականում պահպանվել է: Եթե այդ գործը հանձնարարվի ծեռներեցներին, փայատիրական կամ այլ հիմունքներով, համոզված եմ, որ Հայաստանի տնտեսությունը արագ ոտքի կկանգնի: Նույնը վերաբերում է եւ տուրիզմի բնագավառին: Հայաստանը զբոսաշրջիկների Մեքքա կարող է դառնալ: Իհարկե, շրջափակումը եւ պատերազմը էական արգելակներ են, բայց, այնուամենայնիվ, շատ երկրների, օրինակ, Իսրայելի փորձը ցույց է տալիս, որ կարելի է գտնվել պատերազմական վիճակում, միեւնույն ժամանակ զարգացնելով տնտեսության բոլոր ճյուղերը: Բացի այդ, պատերազմը հավերժ չէ, այն կավարտվի, բայց արդեն կորցրած կլինենք թանկարժեք ժամանակը: Իսկ գումարներ ներդնողներ կան, ի հեճուկս այդ նույն պատերազմի:

Մենախոսություն երկրորդ

Բոլոր զարգացած երկրների սոցիալական հիմքը միջին խավն է: Փաստորեն, տիրող քաղաքականությունը հանգեցնում է այն բանին, որ Հայաստանում այդ միջին խավը կործանման եզրին է, իսկ շերտավորումը հարուստների եւ չքավորների վտանգավոր բնույթ է ստացել: Դա հղի է ամենատարբեր սոցիալ-քաղաքական վտանգներով, ինչը անթույլատրելի է այսօրվա Հայաստանի համար: Գործունյա մարդիկ, թե բիզնեսի, թե գիտության, թե արվեստի բնագավառի, հեռանում են հանրապետությունից: Նույն Իսրայելի փորձը ցույց է տալիս, որ այնտեղ ոչ թե արտագաղթ, այլ հակառակը, ներգաղթ է տեղի ունենում, քանի որ վարվում է հավասարակշռված, գիտականորեն կական խառնվածքին, բայց միեւնույն ժամանակ բավարարի 20-րդ դարի վերջի պահանջները: Եւ այդ մոդելի ստեղծման գործում մեծ դեր ունեն ձեռներեցները եւ սոցիալական ոլորտի գիտնականները:

Մենախոսություն չորրորդ

Լավատես եմ, ամեն ինչին հակառակ: Երբ մարդ կամ ժողովուրդ երազանք ունի, անկարելի է, որ չիրականացնի այն: Ամեն մի երազանք աստծո տված բարիք է: Առանց դրա դժվար է ապրել:

2001 թ. տոնելու ենք քրիստոնեության 1700-ամյակը Հայաստանում: 1700-ամյա ճակատագիրը բարդ է եղել, բայց գոյատեւել ենք: Ու գոյատեւելու ենք: Հենց այնպես ոչինչ չկա այս աշխարհում: Ամեն ինչ պատճառաբանված է: Եթե կարողանանք 2001 թվականին տալ Լազարյան ճեմարանի առաջին շրջանավարտները, ես կհամարեմ, որ իմ փոքր լուման ունեմ նոր Հայաստան կառուցելու գործում:

Փոքր վերջաբան

Մոսկվայի հենց կենտրոնում, Կարմիր հրապարակի, Մանեժական հանրախանութի շրջակայքում, նախկին Խլուդովյան բաղնիքների շենքում, որը խորհրդային իշխանության օրոք տարիներ շարունակ անգործության էր մատնված, այսօր գործում է «Իմպերիալ» ֆիրմայի «Արծաթե դար» ռեստորանը, որը համարվում է լավագույններից մեկը եվրոպայում եւ որում վերջերս Վարդանյանը կազմակերպեց Սիլվա Կապուտիկյանի ստեղծագործական երեկոն: Մոսկվայի կառավարության հետ կնքված պայմանագրի համաձայն, Վարդանյանի ֆիրման կվերանորոգի քաղաքի մի շարք այլ, պատմական նշանակություն ունեցող շենքեր: Ռուսաստանում կարողանում են օգտագործել հայերի ստեղծագործական ունակությունները եւ կարողանում են երախտապարտ լինել:

Իսկ Հայաստանո՞ւմ: Վերջերս «Զվարթնոցի» ղեկավարներից Համլետ Պետրոսյանը մերժեց «Իմպերիալ» ֆիրմայի տնօրենի առաջարկը: «Իմպերիալն» առաջարկում էր, որ կազմակերպվեն Երեւան-Մոսկվա, Մոսկվա-Երեւան չվերթներ բարձր մակարդակով, ԻԼ-երի կամ Բոինգների սպասարկմամբ, ամբողջ ստացած շահույթը տրամադրել մանկատներին, դպրոցներին, ուսումնական եւ մշակութային հաստատություններին:

ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանը որպես գրավական է տալիս Պետերբուրգի իր կոնյակի գործարանի բաժնետոմսերը

Վերջերս Բելոռուսիայի ազատագրման առթիվ Մինսկում կայացած հանդիպման ընթացքում ռուսաստանյան կառավարական պատվիրակությունը, բացի բելոռուսական կողմի հետ այլ պայմանավորվածություններից, ստորագրեց Հայաստանի հետ վարկային համաձայնությունը 1994 թվականի համար: Փաստորեն Ռուսաստանը որպես գրավական կստանա հայկական ձեռնարկությունների այդ թվում Պետերբուրգի գինու-կոնյակի գործարանի բաժնետոմսերի փաթեթները:

ԱՊՀ երկրների կառավարական պատվիրակությունների բազմակողմ հանդիպումը, բացեւ նվիրված էր Բելոռուսիայի ազատագրման 50-ամյակին, չսահմանափակվեց համապատասխան միջոցառումներով: Տնտեսական նոր համաձայնությունները վերաբերում էին վարկային-դրամային պարտքի փոխներգործությանը: Հիմնական ուշադրությունը խտացվեց դրամական համակարգերի միավորման մասին ռուս-բելոռուսական համաձայնությանը: Սակայն, եթե այդ արձանագրությունն բացառապես ունի քաղաքական նշանակություն, ապա ռուս-հայկական համաձայնությունը միանգամայն ուղղակի է. խոսքը 1994 թվականի համար ռուսաստանյան վարկի հատկացման մասին է:

Այդ համաձայնության պայմանները, որ ստորագրեցին Ալեքսանդր Շոխինը եւ Վիգեն Չիտեչյանը, ավելի կոշտ են, քան որպես պետական պարտք վերաձեւակերպված 1992-93 թվականների տեխնիկական վարկերը: Եթե պարտքի մարելու տոկոսային խաղացումը համաձայնեցված է տարեկան 2,5 տոկոսի մակարդակով, ապա 1994 թվականի վարկի դիմաց Հայաստանը ստիպված կլինի վճարել այլ խաղացումով: Մյուս կողմից ռուսաստանյան նոր պայմանները միատեսակ են ԱՊՀ երկրների վարկավորման համար այսինքն, ընդհանուր խաչադիրը չշրջանցեց նաեւ Հայաստանին:

Հայկական ատոմակայանի բաժնետոմսերի 15 տոկոսի հանձնումը Ռուսաստանին պայմանավորված է շահագործման գործում Ռուսաստանի մասնակցությամբ, ներառյալ վառելանյութի մատակարարումների ապահովումը, որում հանրապետությունը կենսականորեն շահագրգռված է: Իսկ Պետերբուրգի կոնյակի գործարանի բաժնետոմսերի հանձնումը, առաջին հայացքից կուրյոզ է թվում: Սակայն ոչ մի ծիծաղելի բան էլ չկա. պարզվում է, որ Հայաստանի արտասահմանյան սեփականությունում կան նաեւ օբյեկտներ Ռուսաստանի տարածքում: Իսկ եթե Երեւանին հաջողվի գործի դնել ԱՊՀ-ի սահմաններից դուրս հայկական սփյուռքի հնարավորությունները, ապա տեսականորեն հնարավոր է, որ գրավական գործողությունների աշխարհագրությունն էլ ավելի տարածուն կլինի:

«Կոմերսանտ»
5 հուլիս

ՄԱԿ-Ի ԾՐԱԳԻՐ

Քիմ Ուղաս. Հայաստանը շատ նման է իմ երկրին

ՄԱԿ-ի Համաշխարհային պարենի ծրագրի տնօրեն Քիմ Ուղասն ասաց, այդ ծրագիրը ստեղծվել է 1963-ին եւ նպատակ ունի պարենային օգնություն կազմակերպել տարբեր պատճառներով դժվարին վիճակի մեջ հայտնված ժողովուրդներին, զարգացող երկրներին: Այսօր այն գործում է 90-ից ավելի երկրներում եւ ամենամեծ կազմակերպությունն է: Այժմ պարենային օգնություն է ցույց տրվում նախկին Հարավսլավիային, աֆրիկյան մի շարք երկրների (Սոմալի, Սուդան, Քենիա, Տանզանիա):

Համաշխարհային պարենի ծրագիրն իր առաջ խնդիր է դրել օգնել 350 հազար հայ փախստականների եւ կարիքավորների, ըստ որում սեպտեմբերի մեկից լրացուցիչ օգնություն կստանան 200 հազար աշակերտներ ու ուսուցիչներ: Նրանց կտրվեն բարձր կալորիականությամբ թխվածքներ եւ չոր կաթ:

Այս տարվա սկզբից պարենային ծրագիրն արդեն երկու հազար տոննա ալյուր է ուղարկել Հայաստան, մինչեւ սեպտեմբեր կառաքվի եւս տասնմեկ հազար տոննա. հիմնականում ալյուր, ձավար, ոսպ, ձեթ, յուղ, շաքար, որ հատկացվում է փախստականներին ու կարիքավոր խմբերին:

Մինչեւ 1995 թ. մարտի վերջը ծրագիրը, որպես խրախուսման միջոց, սննդով կօգնի աշխատող մարդկանց. դա համարվում է զարգացման ծրագիր: Էջմիածնում, օրինակ, օժանդակություն է ցույց տրվելու 5 մարդու, որոնք ընդգրկված են աշխատանքների եւ այգիների սանիտարական աշխատանքներում: Վարդենիսում 170 փախստական համապատասխան մարզիկներից կստանան սնունդ վերանորոգելու միջոցներ, իսկ Ծրագիրը նրանց կապահովի սննդամթերքով: Համանման օգնություն ցույց կտրվի Եղեգնաձորի շրջանի Խաչիկ գյուղին, ջրամատակարարման հարցերը կարգավորելու համար:

Պարենային ծրագիրը Երեւանում ունի 12 աշխատակից, որոնցից 10-ը տեղացի հայեր են: Ծրագրի դժվարին խնդիրը բոլորին հայտնի շրջափակումն է, որ թույլ չի տալիս պարենը ժամանակին եւ անվնաս տեղ հասցնել:

«Ես շատ գոհ եմ,— ասաց ՄԱԿ-ի Համաշխարհային պարենի ծրագրի տնօրենը, որ աշխատում եմ Հայաստանում եւ համագործակցում եմ նրա հետ... Հայաստանը լեռնային փոքր երկիր է, սահմանափակ ռեսուրսներով, միջոցներով, որը շատ նման է իմ երկրին՝ Նորվեգիային: Հայերը շատ հյուրասեր, բարեհամբույր եւ բարեգործ մարդիկ են, սիրում եմ համագործակցել, եւ ես շատ երջանիկ կլինեմ շարունակել աշխատանքս այս երկրում: Մենք երկուսս էլ կախված ենք հարեւաններից, որ նրանց կամ արտահանենք ինչ-որ պետք է: Թուրքիայի եւ Ադրբեջանի կողմից շրջափակման պատճառով Հայաստանը հույսը դրել է միայն Վրաստանի երկաթգծի վրա, որն այնքան էլ հուսալի չէ»:

ՑՈՒՐԻ ՄԱՍԻՅԱՆ

ՆԱՅՐԻՏՈՒՐ
տուրիստական ֆիրման հրավիրում է Չեզ 7 օրով
ՎԻԵՏՆԱՄ
ՀՈՒԼԻՍԻ 24-ին, ՕԳՈՍՏՈՍԻ 20-ին, ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 16-ին եւ 30-ին
Երեւան, Բաղրամյանի փող. 13/57
☎ 425083 463752 524091

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

ԵՎՐՈՊԱ

Ֆրանս դը Հարթինգ. «Ֆրանսիական հեղափոխությունը ...»

Սկիզբը էջ 1

- Պատմաբաններից ոմանք նշում են, թե Ֆրանսիական Մեծ հեղափոխությանը միանշանակ գնահատական տալ չի կարելի: Ի՞նչ կարծիք ունեք:

- Բնականաբար, ինչպես բոլոր հեղափոխություններում, այնտեղ էլ կային ծայրահեղություններ, արյունահեղություններ, բայց ամենակարեւորն այն է, որ այդ հեղափոխությունը այն համոզմունքը ստեղծեց, թե տնտեսությունը, գործադիր, իրավական եւ մնացած այլ մարմիններով պետք է կազմակերպի մարդու պաշտպանվածությունն ընդհանրապես: Եւ այդ հեղափոխությունը, չնայած իր բերություններին, ունի այդ մեծագույն արժեքը:

- Որո՞նք են Ֆրանսիական հեղափոխության տված ժողովրդավարության դասերը, որոնցից Հայաստանը կարող է օգտվել:

- Ամենակարեւոր պահը այն իրավական համակարգի ստեղծումն է, որ կենտրոնական եւ տեղական իշխանությունները հավասարակշռված հարաբերություններ պետք է ունենան:

Եղբայրության վերաբերյալ Ֆրանսիան ձեզ սովորեցնելու ոչինչ չունի: Համայնքը, համերաշխությունը, հյուրընկալությունն ու վեհանձնությունը առկա են հայի ինքնության մեջ: Հավասարության հարցում ինձ թվում է, ֆրանսիացիները եւ հայերը առաջ են քաշել արդարության եւ խոստումների իրականացման միջոցի գաղափարը: Մնում է միայն այն արձանագրել օրենքով, կազմակերպել եւ դարձնել կենսական ու շոշափելի: Խոսքը բոլորին հավասար հնարավորությունների երաշխիքներ տալու մասին է: Չնայած այժմ Հայաստանը կիսում է կարիքի, դժվարությունների դժվարությունները, ոչ ոք չի կասկածում, որ Հայաստանն իր բարձրության վրա կլինի նաեւ առատության պտուղները կիսելու մեջ: Եւ վերջապես, ազատության հարցը: Այժմ, ավելի քան երբեւէ, շատ դժվար է հաշտեցնել ներքին եւ միջազգային կարգուկանոնի հրամայականները եւ ազատությունների պաշտպանությունը: Այդ հաշտեցումը ենթադրում է խաղաղություն բոլորի համար, խաղաղություն՝ կառավարողներին, մասնավորապես օրենսդիրներին: Միեւնույն ժամանակ անհրաժեշտ է, որ կառավարողները զարգացնեն պատասխանատվության զգացում: Պետության չափազանց մեծ առկայությունը ոչնչացնում է այդ զգացումը, դրա՛ այդ շատ քավ գիտեք եւ դեռեւս տառապում եք դրանից: Պետության չափազանց քիչ առկայությունը այն մոլորության մեջ է գցում եւ կարող է այն ալլասերել, մինչդեռ անկախության կառույցը դեռեւս խախտ վիճակում է եւ դեռ չի հասել հասունության տարիքին: Ֆրանսիան եւս չի խուսափել այս դժվարություններից, նա դրանք հաղթահարել է՝ հետզհետե վերացնելով բոլոր ավելորդությունները, գտնելով հավասարակշռող տարբերակներ, հաստատելով եւ ամրապնդելով օրենքի գերիշխանությունը: Հայաստանն արդեն գիտի կոել ազատության նոր գործիքներ: Մնում է միայն դրանք տարածել, կատարելագործել ազատության իրավական հիմքերը, ապահովել դրա հարատեւությունը: Ազատության կիրառկումը այլալրջության եւ իմաստության մի մշտական դպրոց է, որի համար անդուլ ջանքեր են անհրաժեշտ:

Ցանկանում եմ, որ Ֆրանսիայի կողմից ձեր երկրին օգնելու դարավոր առաքելությունը հաջողվի, ինչպես նաեւ բոլոր նրանցը, ովքեր անկեղծորեն ջանում են օգնել, գտնելու այսօր տեւական խաղաղության ճանապարհները, առանց ոտնահարելու յուրաքանչյուր հայի կամ անհատի ազատության եւ եղբայրության անքննելի իրավունքները:

ԿԵՆՑԱՂԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Նորոգված բնակարանների ամառանոցների, գրասենյակների հիմնավոր մաքրում, ժանգի, փառի, լոգարանի, հախճապակու, մետլախի, կիմնամաքրում, պարկետի եւ դժվարամատչելի տեղերում ապակիների եւ ցուցափեղկերի լվացում, գորգերի, բույի լվացում:

Զանգահարել 35-76-74,
բացի կիրակի օրերից:
Մենք կլուծենք ձեր բոլոր խնդիրները:

ՖՐԱՆՍԻԱ

Ապագա սերունդների իրավունքները

1993 թվականին Ֆրանսիայի նախագահ Ֆրանսուա Միտերանի որոշմամբ ստեղծվել է ապագա սերունդների իրավունքների հարցերով խորհուրդ: Նրա նախագահն էր նշանակվել համաշխարհային օվկիանոսի ֆրանսիական հայտնի հետազոտող, ակադեմիկոս Ժակ Իվ Կուստոն: Անցած 15 ամիսների ընթացքում մեծ աշխատանք է կատարվել, այժմ Կուստոն Ֆրանսուա Միտերանին ներկայացրել է իր տարեկան հաշվետվությունը: Այդ կապակցությամբ իր «Ֆրանսուա»-ը թերթին տված հարցազրույցում Կուստոն դժգոհեց, որ իր խորհուրդը աշխատում էր առաջին հերթին ա-

ապագա սերունդների իրավունքների հռչակագրի վրա, որը կներկայացվի ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեայի քննարկմանը նրա հերթական նս-

տաշրջանին, 1994 թվականի հոկտեմբերին: «Մենք աշխատում էինք, դրսեւորում էր Կուստոն, այն երեւույթների վրա, որոնց հետեւանքները անդառնալի են: Օրինակ, էներգիայի աղբյուրների նորոգման, կենսաբազմազանության եւ հասկացես գենետիկայում էթնիկական խնդիրների վրա: Մենք քննարկում էինք նաեւ ժամանակակից մարդու շրջապատող միջավայրի ոգեկան խնդիրը: Օրինակ, բռնաբեղերի խնդիրը, նույնիսկ հեռուստատեսությունում բռնության խնդիրը:

Խորհրդակցելով մեր փաստաբան-

ների հետ, մենք, հնարավոր է, որ նույնիսկ դատի տանք նրանց, ովքեր մեր ազգային հեռուստատեսությամբ տարածում են բռնության սեանսներ: ԱՄՆ-ում նշվել է, որ երեխաները իրականության մեջ վերարտադրում են բռնության այն տեսարանները, որոնք նրանք տեսել են հեռուստատեսությամբ:

Մենք ձգտում ենք, շարունակում էր Կուստոն, որպեսզի համալսարաններում եւ ուսումնական այլ հաստատություններում ծնավորվի այն ճարտկանց նոր սերունդը, ում կվիճակվի առաջիկայում ընդունել կենսականորեն կարեւորագույն որոշումներ: Մենք ձգտում ենք նրան,

որ ապագա տեխնոկրատները իրենց շրջապատեն էկոլոգիայի, սոցիոլոգիայի, աշխարհագրականության բնագավառի մասնագետներով այն հաշվով, որպեսզի ոչ մի որոշում չընդունվի ամենաբազմազան մասնագետների ամենալայն շրջանակում առանց քննարկման: Դա վերաբերում է, օրինակ, ռադիոակտիվ թափոնների թաղմանը»:

Կուստոյի գնկոցման եզրահանգումներից մեկը Ֆրանսիայի համար, որի ողջ էներգետիկան գործնականում հիմնված է ատոմային էլեկտրակայանների վրա, հնչեց որպես մի խիստ կան ռումբ: «Մենք առաջարկում ենք կանգնեցնել այդ ատոմային համակարգը: ԱՄՆ-ում, օրինակ, փակվել են բազմաթիվ ԱԷԿ-ներ, եւ վերջին 20 տարում այնտեղ չի կառուցվել եւ ոչ մի ատոմային էլեկտրակայան: Նույնն է նաեւ Շվեդիայում: Այսօր ԱԷԿ-ների ստեղծման ճանապարհով համառորեն ընթանում են միայն Ֆրանսիան եւ Ճապոնիան: Երբ նրանք կգտնեն ռադիոակտիվ թափոնների ոչնչացման միջոցը, մենք, համաձայն է, որ կփոխենք մեր տեսակետը: Իսկ այսօր առայժմ ոչ ոք նման բան առաջարկել չի կարողացել...

«Ուստի եւ առաջարկում եմ, ասաց Կուստոն, աստիճանաբար փակել ատոմակայանները եւ անցնել էներգիայի նոր տեսակներին օգտվելով քամուց, արեւից, մակընթացությունից»

Փարիզյան մամուլից, 3 հուլիս

ՏԱՄԱՌՈՏ

ՊԱԿ-ի եւ Իսրայելի բանակցությունները շարունակվում են

ԿԱՀԻՐԵ, 12 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այստեղ շարունակվում է պաղեստինա-իսրայելական բանակցությունների երեկ սկսված հերթական փուլը: Ինչպես հայտարարեց պաղեստինյան պատվիրակության ղեկավար, ինքնավարության պլանավորման եւ միջազգային համագործակցության «նախարար» Նաբիլ Շաաթը, քննարկվել են այնպիսի հարցեր, ինչպիսիք են ինքնավարության գոտու տարածումը Հորդանան գետի ամբողջ արեւմտյան ափին, իսրայելական բանակում դեռ մնացող պաղեստինցի կալանավորների ազատումը, Երիխովի եւ Գազայի հատվածը միացնող միջանցքի անվտանգության ապահովումը, ինչպես նաեւ Երիխովի շրջակա միջնատարածքի մակերեսի ընդլայնումը: «Հետագայում մենք մանրամասն կքննարկենք պաղեստինյան ինքնավարությունում ընտրությունների կազմակերպման խնդիրը», ընդգծեց նա:

Քարեկեցություն առանց սահմանների

ԲԵՌԼԻՆ, 13 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Քլինթոնը ավարտեց պաշտոնական այցը Դաշնակցային Գերմանիայում եւ վերադարձավ հայրենիք: Նրա եվրոպական շրջագայությունը հիմնականում նվիրված էր Արեւելքի եւ Արեւմուտքի համագործակցության զարգացմանը:

Մեկնելուց առաջ նա մարտական հերթապահությունից հանեց 1945 թ. հուլիսի 4-ից Բեռլինում տեղաբաշխված ամերիկյան զորքերի բրիգադը:

Իր հերթին, Գերմանիայի կանցլեր Հելմուտ Քոլն ասաց. «Եվրոպան Ամերիկայի կարիքն ունի, որը կենտրոնական դեր կխաղա եվրոպական անվտանգության հարցերում: Իսկ Ամերիկային հարկավոր է Եվրոպան, որը կկարողանա մեծ պատասխանատվություն ստանձնել միջազգային անվտանգության հարցերում: Գերմանացիները չենք կարող մի կողմ կանգնել, երբ խոսքը վերաբերվում է խաղաղության եւ ազատության պահպանմանը Եվրոպայում եւ բովանդակ աշխարհում»:

ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ ԵՆ ՍՈՎՈՐԵԼՈՒ

Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն կրթության եւ գիտության նախարարության Արովյանի ճարտարագիտական քոլեջը հայտարարում է 1994-95 ուսումնական տարվա ընդունելություն:

Քոլեջ կարող են ընդունվել (միայն ցերեկային բաժին) լրիվ միջնակարգ կրթություն ունեցող (առանց տարիքի սահմանափակման) բոլոր այն քաղաքացիները, ովքեր հաջողությամբ կհանձնեն ընդունելության քննությունները:

Քոլեջը կատարում է ընդունելություն հետեւյալ մասնագիտությունների գծով.

ա) «Ավտոմոբիլային տնտեսություն» մասնագիտությամբ, որակավորումը՝ «Կրտսեր ճարտարագետ»:

բ) «Փոխադրումների կազմակերպումը եւ երթեւեկության կառավարումը տրանսպորտում» մասնագիտությամբ, որակավորումը՝ «Կրտսեր ճարտարագետ»:

գ) «Ավտոմոբիլային ճանապարհների եւ օդանավակայանների կառուցումը, նորոգումը եւ շահագործումը» մասնագիտությամբ, որակավորումը՝ «Կրտսեր ճարտարագետ»:

դ) «Կոշիկի եւ կաշվե իրերի արտադրության տեխնոլոգիա» մասնագիտությամբ, որակավորումը՝ «Կրտսեր ճարտարագետ»:

ե) «Վարչաիրավական գործունեությունը տրանսպորտում եւ ոստիկանական աշխատանքում» մասնագիտությամբ, որակավորումը՝ «Իրավաբան»: Ուսման տեւողությունը բոլոր մասնագիտությունների գծով 3 տարի է: Առաջին երկու տարիների կիսամյակային գնահատականների բոլոր քննությունները բարձր առաջադիմությամբ կատարած ուսանողներին հնարավորություն է տրվում ուսումը շարունակելու համապատասխան բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների երրորդ կուրսից, բացառությամբ «ե» մասնագիտությունից:

Դիմորդները ընդունելության քննություններ կհանձնեն՝

ա) «Ավտոմոբիլային տնտեսություն», «Փոխադրումների կազմակերպումը եւ երթեւեկության կառավարումը տրանսպորտում» եւ «Ավտոմոբիլային ճանապարհների եւ օդանավակայանների կառուցումը, նորոգումը եւ շահագործումը» մասնագիտությունների համար.

Մաթեմատիկա (գրավոր)
Ֆիզիկա (գրավոր)
Հայոց լեզու (թելադրություն)

բ) «Կոշիկի եւ կաշվե իրերի արտադրության տեխնոլոգիա» մասնագիտության համար.

Քիմիա (գրավոր)
Մաթեմատիկա (գրավոր)
Հայոց լեզու (թելադրություն)

գ) «Վարչաիրավական գործունեությունը տրանսպորտում եւ ոստիկանական աշխատանքում» մասնագիտության համար.

Հայոց պատմություն (բանավոր)
Մաթեմատիկա (գրավոր)
Հայոց լեզու (թելադրություն)

Դիմումները ընդունվում են հուլիսի 1-ից մինչեւ օգոստոսի 8-ը ներառյալ:

Մրցույթով անցած դիմորդների հրամանագրումը օգոստոսի 25-ին:

Դիմումները գրվում են քոլեջի տնօրենի անունով (տեղում), կցելով հետեւյալ փաստաթղթերը՝

ա) կրթության մասին վկայականի բնագիրը
բ) տեղեկանք առողջության մասին (ձեւ 086 ու)
գ) 4 լուսանկար (3x4 սմ չափսի)
դ) քոլեջի հաշվապահությունից 150 դրամ չափով գումարի մուծման անդորրագիր (անկախ քննությունների արդյունքից գումարը հետ չի վերադարձվում):

Անձնագիրը կամ ծննդյան վկայականը, զինգրքույկը (զինապարտները) կամ գրանցման վկայականը (զինակոչիկները) ներկայացնում են անձամբ, իսկ 18 տարին չլրացած տղական սեռի դիմորդները՝ տեղեկանք զինվորական կոմիսարիատից կամ հաշվառման մասին:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ. 1. Դիմորդը իր մասնագիտության համար սահմանված ընդունելության քննություններից բացի, կարող է հանձնել քոլեջի այլ մասնագիտությունների համար նախատեսված առարկաներից քննություններ: Իր ընտրած մասնագիտության մրցույթից դուրս մնալու դեպքում՝ այլ մասնագիտությունների ընդունելության մրցույթին մասնակցելու համար:

2. Այն դիմորդները, որոնք ներկայացնում են համապատասխան տեղեկանք բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ընդունելության քննություններից դրական գնահատական (գնահատականներ) ստացած առարկայի (առարկաների) վերաբերյալ, ապա իրենց ցանկությամբ ազատվում են այդ առարկայի (առարկաների) համար սահմանված քննությունից (քննություններից), իսկ մյուս առարկայի (առարկաների) տարբերությունը (տարբերությունները) հանձնում են ըստ սահմանված կանոնակարգի:

3. Ըստ համապատասխան մասնագիտությունների, մրցույթին կարող են մասնակցել բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների այն դիմորդները, որոնք ընդունելության քննությունները հանձնել են դրական գնահատականներով եւ դուրս են մնացել մրցույթից (նախապես ներկայացնելով լրիվ փաստաթղթերը եւ տեղեկանք կենտրոնացված քննական հանձնաժողովի կողմից՝ հանձնած քննությունների արդյունքների մասին):

Քոլեջի հասցեն՝ Ք. Աբովյան, հաղթանակի 40-ամյակի պողոտա, ուսանողական նրբանցք, թիվ 4
Հեռախոսներ՝ 2-03-84, 2-34-55, 2-63-55

Տնօրինություն

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՎԻԱՈՒՂԻՆԵՐ

ՉՎԱՑՈՒՑԱԿ

1994 թվականի հուլիսի 1-ից մինչեւ հուլիսի 31

Երեւանից(Զվարթնոց) — Երեւան

Օրերը	Օդանավ	Մեկնում	Ժամանում	Չվերթ	Նպատակակետը	Չվերթ	Մեկնում	Ժամանում
-2-----	ՏՈՒ-154	00.05	02.55	R3 1241	ԱԹԵՆՔ	R3 1242	21.40	*02.10
1-3-5--	ՏՈՒ-134	08.20	11.25	R3 7117	ԱՇԳԱԲԱԴ	R3 7118	12.25	13.45
-2-----	ՏՈՒ-154	00.05	06.00	R3 1241	ԲԵՅՐՈՒԹ	R3 1242	18.00	*02.10
-2--5--	ՏՈՒ-154	13.50	21.00	R3 7095	ԵԿԱՏԵՐԻՆԲՈՒՐԳ	R3 7096	23.00	*00.35
------7	ՏՈՒ-134	08.00	10.15	R3 105	ԹԵՀՐԱՆ	R3 106	11.45	13.10
1234567	ՏՈՒ-154	06.20	09.00	R3 910	ՄՈՍԿՎԱ	R3 909	10.20	12.45
---45--	ՏՈՒ-154	13.00	18.15	R3 894	ՄՈՍԿՎԱ	R3 893	19.50	22.15
123--67	ԻԼ-86	13.00	18.15	R3 900	ՄՈՍԿՎԱ	R3 899	19.50	22.40
--3--6-	ՏՈՒ-154	08.20	19.45	R3 7091	ՆՈՎՈՍԻԲԻՐՍԿ	R3 7092	22.45	*02.55
-2-4-6-	ՏՈՒ-134	13.50	18.00	R3 7207	ՌՈՍՏՈՎ	R3 7208	23.00	*00.30
---4---	ՏՈՒ-154	12.00	18.15	R3 9037	ՍԱՄԱՐԱ	R3 9038	21.00	22.30
----5--	ՏՈՒ-154	11.00	17.15	R3 9015	Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ	R3 9016	19.30	22.50
1234567	ՏՈՒ-134	07.30	08.45	R3 7167	ՍՈՉԻ	R3 7168	10.45	12.00
---4---	ԻԼ-86	04.05	10.00	R3 9827	ՓԱՐԻԶ	R3 9828	21.00	*04.00

Երեւանից(Էրեբունի) — Երեւան

Օրերը	Օդանավ	Մեկնում	Ժամանում	Չվերթ	Նպատակակետը	Չվերթ	Մեկնում	Ժամանում
1-3-5--	ՅԱԿ-40	10.45	11.35	РЮ-27	ԹԲԻԼԻՍԻ	РЮ-28	13.35	14.25
1234567	ՅԱԿ-40	08.00	09.30	РЮ-45	ՄԻՆ.-ՎՈԴԻ	РЮ-46	11.30	13.00
1234567	ՅԱԿ-40	11.30	13.00	РЮ-43	ՄԻՆ.-ՎՈԴԻ	РЮ-44	15.00	16.30
1234567	ՅԱԿ-40	14.30	16.00	РЮ-47	ՄԻՆ.-ՎՈԴԻ	РЮ-48	18.00	19.30
1234567	ՅԱԿ-40	08.30	10.15	РЮ-17	ՍՏԱՎՐՈՊՈԼ	РЮ-18	11.45	13.30
--3-5-7	ՅԱԿ-40	14.45	16.30	РЮ-3	ՍՏԱՎՐՈՊՈԼ	РЮ-4	18.45	20.30
-2-4-6-	ՅԱԿ-40	09.00	10.15	РЮ-29	ՎԼԱԴԻԿԱՎԿԱԶ	РЮ-30	11.45	13.30

* ժամանումը հաջորդ օրը

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմեք ՀԱ գրասենյակներ կամ Ձեր ճամփորդական գործակալին:
Հեռ. 53-05-82, 53-06-62

digitised by A.R.A.R.@

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

Արդյունաբերության աստղերը հեռու են իմ մասնագիտությունից, չգիտեմ, չեմ կարող ասել: Բայց գեղարվեստական մշակույթի, գրականության, թատրոնի աստղաբույլերը, Սունդուկյանի անվան թատրոնի գործունեությունը վերաբերում են նաեւ ինձ, գիտեմ ինչ է կատարվում այդ աստղաբույլերում: Ուստի եւ ոչ միայն կարող եմ, այլեւ պարտավոր եմ ասել, թե ինչու՞, ի՞նչ պատճառներով այսքան խոր անկման մեջ հայտնվեց Սունդուկյանի անվան թատրոնը, ո՞վ է մեղավոր եւ պատասխանատու ազգային թատերական մշակույթի մեջքնաբերդի խորտակման համար:

Ամեն մի գործի ձախողման համար մեղավոր է, պատասխանատու է ձեռնմխելի սեփականություն. Ես եմ որ կամ, ինձ պետք չէ ոչ խորհուրդ, ոչ որեւէ խելոքություն:

Կատարվեց ամենից վատթարը, որ կարող է կատարվել որեւէ թատրոնի կյանքում: Թատրոնը կորցրեց ոչ միայն տաղանդավոր մարդկանց, այլեւ իր հանդիսատեսին: Նա է թատրոնի հասկացությունը կազմող երեք (դերասան-բեմադրիչ-հանդիսատես) տարրերից մեկը, որոնցից որեւէ մեկի բացակայությունն ի չիք է դարձնում թատրոնը:

Չկա հանդիսատես՝ չկա թատրոն:

Ահա թե ինչ օրի հասավ Սունդուկյանի անվան թատրոնը:

Ո՞վ է մեղավոր: Միայն Խորեն Աբրահամյա՞նը: Ոչ: Շատերն են մեղավոր: Թատերական հասարակայնությամբ կարելի է թատրոնի տնօրենի եւ գեղարվեստական ղեկավարի, ինչպես նաեւ թատերական գործիչների միության նախագահի պաշտոններից (ասված գիշերը, թե այնտեղ ինչ է կատարվում): Որեւէ, նա էլ պետք է, ինչպես ահեղ դատաստանի առաջ, պատասխան տա ազգային թատերական կուլտուրայի առաջ, Փափազյանի եւ Ջանիբեկյանի, Գուլակյանի եւ Աճեմյանի առաջ, Սոս Սարգսյանի եւ Նիկոլայ Ծառուկյանից, թատրոնի հեռու վանված դերասանների, թատերական ճշմարտության, վերջապես, պատմության առաջ եւ հանդիսատեսի: Խուսափել անհնարին է: Իհարկե, իրեն արդարացնում նա կարող է վկայակոչել ծանր պայմանները,

Ո՞վ պետք է պատասխան տա: Նա, ով հանձն է առել գործը

ԼԵՎՈՆ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

Ինձ, ինչպես Հայաստանի Հանրապետության ամեն մի քաղաքացու, խորին ցավ են պատճառում ավերումները Մեծամորի ատոմակայանի, Ալավերդու պղնձաձուլարանի, Կապանի հարստացուցիչ ֆաբրիկայի, Երեւանի «Նաիրիտ» գործարանի, Սունդուկյանի անվան ակադեմիական դրամատիկական թատրոնի... այն բոլոր կառույցների ավերումները, որ ծանր հարված հասցրին մեր տնտեսությանը, արդյունաբերությանը, գեղարվեստական մշակույթին, կյանքին առհասարակ: Ես չգիտեմ ի՞նչ հանգամանքներում, ինչպե՞ս եղավ, որ հիմնիվեր փլվեցին այդքան ծանրակշիռ արտադրական հաստատությունները, ո՞վ պետք է, վերջապես, պատասխան տա այդ ամենի համար մեր անպատասխանատու ժամանակներում: Որեւէ մեկը պետք է պատասխան տա՞, թե ոչ:

նա, ով հանձն է առել դրա տնօրինությունը: Սունդուկյանի անվան թատրոնի անկման դեմքում նրա տնօրեն եւ գեղարվեստական ղեկավար Խորեն Աբրահամյանն է:

1990-ի մարտի «Փրկեցեք մեր հոգիները» գեղարվեստորեն լիարժեք ներկայացմանը (բեմադրիչ՝ Նիկոլայ Ծառուկյան) նույն թվի նոյեմբերին հաջորդեց «Ոսկյարների կանչը» մեծ հավակնությամբ ստեղծված, բայց կատարելապես ձախողված ներկայացումը (բեմադրիչ՝ Խորեն Աբրահամյան): Դա թատրոնի պատմության մեջ թերեւս ամենից անհաջող բեմադրությունն էր, որից մեծապես տուժեց թատրոնի հեղինակությունը ոչ միայն հայրենիքում, այլեւ սփյուռքում:

Դրանից հետո հարկ եղավ մեկուկես տարի, որպեսզի թատրոնը 1992-ի մայիսին ցուցադրի իր հաջորդ բեմադրությունը՝ Իբսենի «Դոկտոր Ստոկմանը» (բեմադրիչ եւ գլխավոր դերակատար՝ Խորեն Աբրահամյան): Սա թատրոնի վերջին լիարժեք ներկայացումն էր եւ դերասանի վերջին դերակատարությունը:

Այնուհետեւ պահանջվեց եւս գրեթե մեկուկես տարի, որպեսզի թատրոնը 1993-ի հոկտեմբերին ցույց տա իր հաջորդ բեմադրությունը՝ Մուշեղ Իշխանի «Մեռնիլը որքան դժվար է» դրաման (բեմադրիչ՝ Խորեն Աբրահամյան): Սա ակադեմիական խորհրդային-հռետորական մի ընդհանուր ներկայացում էր, Մուշեղ Իշխանի հանճար եւ ինքնատիպ գործի բեմադրական խեղումն ու խեղաթյուրումը, ուր ամեն ինչ արված էր հանդիսատեսի հուզմունքը կեղծելով, որ նույնիսկ այդ նպատակին չհասավ:

Իսկ դրանից հետո ի՞նչ: Դրանից հետո մինչեւ օրս՝ ոչինչ, ոչ մի նոր բան: Մաշված, ամայացված ներկայացումների տարտամ ցուցադրումներ սակավաթիվ հանդիսատեսներով: Հիմա դա էլ չկա: Թատրոնի զարկերակը հազիվ է տրոփում:

- Եւ ինչու՞ պետք է այդպես լիներ, երբ թատրոնից հեռու էին հավակնել թատերական աշխարհի հայտնի անունները՝ հանգուցյալ Մհեր Մկրտչյանը, Սոս Սարգսյանը, առաջնակարգ բեմադրիչ Նիկոլայ Ծառուկյանը, այն էլ ոչ թե մենակ, այլ օժտված մարդկանց խմբերով: Այդպես լինում է ամեն դեպքում, երբ թատրոնի ղեկավարությունը լինում է ոչ թե կենտրոնաձիգ (նրա առաջին պարտականությունը), այլ հեռու վանող (ղեկավարության վատթարագույն հատկանիշը), երբ թատրոնի ղեկավարն իրեն վստահված օջախը ընկալում է իբրեւ սեփական բնակարանը, ընտանեկան անձեռնմխելի

նությունը, թատերական ճշմարտությունը, ուրեմն նաեւ ես, որ այդ թատ-

Սունդուկյանի թատրոն. Ռեփի օրեր

րոնի գեղարվեստական խորհրդի անդամն էի դեռ 50-ական թվականներից, այն առիթներից, որ չդիմացան եւ լքեցին թատրոնը, վերջապես, մշակույթի նախարարությունը, որի հանդուրժող աչքի առաջ կատարվեց թատրոնի անկումը:

Ճիշտն ասած, ճշմարտությունը կտակարանի խոսքեր ինչ չի գրել թատրոնի համար, բայց եղել է եւ համբերատար, ճառելով, թե պետք է ժամանակ տալ տնօրենին եւ գեղարվեստական ղեկավարին, որ նա կատարի իր շռայլ խոստումները: Չէ՞ որ նա է համեստությամբ աչքի չընկնող այն խոսքի տերը, թե «Բոլորը խոսում են թատրոնի ճգնաժամի մասին: Հանգիստ եղեք, քանի ես բեմ եմ դուրս գալիս, ճգնաժամ չկա» («Գարուն», մայիս-հունիս, 1992): Իսկ երբ բեմ դուրս չի՞ գալիս, երբ նրա արտիստական կյանքի վերջին արտահայտությունը ինչ-որ մի բանկի հեռուստատեսային ռեկլա՞մն էր, որ բնավ էլ հոգուս բանկի չէր: Քանի՞ բանկային տարիներ կորցրեց դերասանն այս ընթացքում, իր տաղանդն ու թատրոնը մատնելով ամլության: Ափսոս չէ՞ն: Վերջապես, թատերական գործի կառավարման լծակները ճշմարտության ձեռքին չեն, այլ նախարարության: Եւ ի՞նչ մշակույթի նախարարություն, որ ի վիճակի չեղավ կասեցնելու իր գլխավոր դրամատիկական թատրոնի փլուզումը:

Նախարարությունն էլ մեղավոր է, մեղավորները շատ են: Բայց առաջին մեղավորն ու պատասխանատուն Խորեն Աբրահամյանն է, նա, որ հանձն է առել թատրոնի ղեկավարությունը եւ «ղեկավարում» է արդեն վեց տարի: Քիչ է ասել «հանձն է առել», անտարբերաբար հա-

թատրոնի եւ հանդիսատեսի կյանքի դժվարագույն պայմանները: Բայց այդ պայմաններն ամենքինն են: Ավելի լավ պայմանների մեջ չեն Երեւանի Դրամատիկական թատրոնը, Համազգայինի, Վանաձորի, Գյումրիի թատրոնները, որոնք գործում են, նոր բեմադրություններ են ստեղծում, մաքառելով շարունակում են հյուսել ազգային թատրոնի պատմությունն առանց Սունդուկյանի անվան թատրոնի:

Ես այս անորոշ խոսքերը գրում եմ առանց որեւէ բավականության: Գրում եմ կարեկցանքով մի տաղանդավոր դերասանի մասին, որի լավ խաղերն առաջինը ես եմ գնահատել իմ հոդվածներով 1955-ի Ռուստամից («Նամուս») մինչեւ 1992-ի դոկտոր Ստոկմանը, եւ թատերական գործի մի ձախող ու ինքնահավան առաջնորդի մասին, որ զուրկ է պատասխանատվության զգացումից:

Ինչ էլ լինի, անհնախատեսելի է Խորեն Աբրահամյանի վիճակը, նա խոր արժանի է ամենայն կարեկցանքի, ես նրան չեմ նախանձում: Բայց ո՞վ է ավելի արժանի կարեկցության՝ Խորեն Աբրահամյա՞նը, թե՞ մայր թատրոնից վանված, այստեղ-այնտեղ ծվարած տաղանդավոր մարդիկ, հայոց ազգային թատերական կուլտուրան, որին ճակատագրած նա տխուր, աններելի վատ դեր խաղաց:

Թող ընթերցողները դատեն եւ հանդիսատեսները:

Իմ կարծիքով՝ երկուսն էլ:

Երբ մի մարդ կարողություն չունի հանձն առած գործը ղեկավարելու, նա պետք է կամովին հրաժարվի դրանից՝ տեղը զիջելով ուրիշներին: Իսկ երբ նա չունի այդքան առաքինություն, նրան հեռացնում են:

ԵՐԵՎԱՆ

Թանգարանի նոր ցուցադրությունը

Երեւանի ժամանակակից արվեստի թանգարանը շատով այցելուին կներկայացնի նոր թանգարանային ցուցադրություն, ուր տեղ կգտնեն հիմնականում երիտասարդ սերնդի նկարիչների գործեր: Թանգարանի նախկին ցուցադրությունը դադարեցվել էր երկու տարի առաջ, երբ ցրտերի պատճառով փակվեց նաեւ թանգարանը: Այդ ընթացքում թանգարանի մոտ 1200 ցուցանմուշների մի մասը ժամանակավորապես հանգրվան գտավ Հայաստանի ազգային պատկերասրահում, ուր շարունակվում են ցուցադրվել մինչ այսօր: Նկարների մյուս մասը պահվում էր թանգարանի ոչ հարմարավետ պահեստներում՝ անբարենպաստ խոնավության եւ ջերմության պայմաններում: Իրականում, թանգարանն այս տարիներին շարունակում էր գործել, կազմակերպելով տարբեր նկարիչների ցուցահանդեսներ: Միայն այս տարի մարտ ամսից սկսած թանգարանում բացվել է 4 անհատական ցուցահանդես:

ԴՈՒՅԺ

Դոկտոր Ստեփան Կարամարդյան

Հայաստանի Ամերիկյան համալսարանը եւ բարձրագույն կրթության ու գիտության նախարարությունը վշտով հայտնում են, որ անցած գիշեր Սան Ֆրանցիսկոյում կարճատեւ վաղաժամ վախճանվեց դոկտոր Ստեփան Կարամարդյանը:

Լինելով ՀԱՀ-ի հիմնադիրներից մեկը, Ստեփան Կարամարդյանը համալսարանի նվիրված ջատագովն էր եւ առաջամարտիկը: Որպես գործարար Ղեկավարման քոլեջի դեկան եւ Գործարարության հետազոտությունների եւ զարգացման կենտրոնի տնօրեն, դոկտոր Կարամարդյանը ջերմ բարդ պայմաններում շարունակ առաջնորդում եւ խաչալերում էր մեզ:

Այս ծանր պահին մենք հոգով նրա ընտանիքի հետ ենք եւ կարեկցանքի մեր խոսքն ենք հղում նրա բոլոր հարազատներին:

Ստեփան Կարամարդյանի հիշատակին նվիրված արարողությունը տեղի կունենա ՀԱՀ-ի (Մարշալ Բաղրամյան 40) փոքր դահլիճում, այսօր, հուլիսի 14-ին, ժամը 18-ին:

Հայաստանի Ամերիկյան համալսարան

ԷԿՈԼՈԳԻԱ

Կանցկացվեն սեմինարներ

ԵՐԵՎԱՆ, 12 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Գերմանիայի Հեսսենի երկրամասի Վիսբադենի «Ժողովրդական կրթության եւ մշակույթ» միության եւ ՀՀ բնության եւ շրջակա միջավայրի պահպանման նախարարության մասնագետների համատեղ ջանքերով հուլիսի 15-ից նախարարությունում կազմակերպում է սեմինարների շարք «Էկոլոգիական ադմինիստրացիա» թեմայով: Այս միջոցառմանը կմասնակցեն Գերագույն խորհրդի, քաղխորհրդի պատգամավորներ, նախարարության աշխատակիցներ, հանրապետության տարբեր բնագավառների էկոլոգ մասնագետներ, ինչպես նաեւ հասարակական կազմակերպությունների մասնագետներ: Սեմինարների առաջին շարքը կտեւի 7 օր, իսկ մնացած 4-ը կընթանան հետագա ամիսներին:

ԱՍՆ

Թեյլորը սպասում է հերթական՝ իններորդ ամուսնուն

62-ամյա էլիզաբեթ Թեյլորը պատրաստվում է բաժանվել իր ութերորդ ամուսնուց:

Քանի որ սա աննախադեպ է նույնիսկ շատ բաներ տեսած Հոլիվուդի համար, արա իմաստ ունի ավելի մանրամասն պատմել այս հրաշք կնոջ մասին:

Սկզբում տղամարդիկ յոթն էին: Կի-

նը՝ ընդամենը մեկը: Սակայն եթե նա չլիներ՝ նրանց մասին ո՞վ կիմանար: Էլիզաբեթ Թեյլորն օրերս վերստին սկսեց խոսել իր մասին՝ հայտարարելով, որ պատրաստվում է բաժանվել իր վերջին՝ ութերորդ ամուսնուց: Նրա անունն է Հարրի Ֆորթենսկի, 44 տարեկան է: Նրանք ծանոթացան «Բեթի Ֆորդ» հայտնի հիվանդանոցում, որտեղ երկուսն էլ բուժվում էին գինեմոլությունից եւ թմրադեղերի օգտագործումից: Ինչն սիրեց 150 մլն դոլլարի կարողություն ունեցող կինոաստղին իր բարյացակամ հայացքը գցել մի խեղճ շինարար-բանվորի վրա, որի շաբաթական աշխատավարձը, ինչպես նշում էր ամերիկյան մամուլը, չէր գերազանցում 250 դոլլարը: Ինքը՝ էլիզաբեթը, այդ մասին այսպես էր ասում. «Հարրին նման էր երիտասարդ առյուծի, որը կորցրել էր իր ընկերուհուն»:

Անհամեմատ շքեղությամբ հարսանիքը տոնվեց 1991 թվականի հոկտեմբերին, Մայքլ Ջեքսոնի ամառանոցում, որը հարսնացուի վրա նստեց 600 հազար դոլլար: Թեյլորին հետ չկանգնեցրեց նաեւ այն հանգամանքը, որ ապագա ամուսինը խմելով աչքի չէր ընկնում՝ չէր բաժանվել ծանրացրած կնոջից, առավել եւս, որ խոստացվել է երբեք մի լինոնից ավել փոփոխություն: Դա էլիզաբեթի կարծիքով, լրիվ կբավարարի, որպեսզի արտահոսի նախկին ամուսնու անկարիք գոյությունը...

Դե, իսկ հոլիվուդյան «խեղճ Լիզա՞ն»: Միայնակությունը, կարծես, նրան չի սպառնում: Սոցիոլոգների վերջին տվյալներով, հարցված ամերիկացիների 73 տոկոսը մինչեւ հիմա պատրաստ են նրան առաջարկելու իրենց ձեռքն ու սիրտը: Ամերիկյան մամուլը մշտապես ակնարկում է, որ Թեյլորն իր ընտրությունը կատարել է. նա հասարակությունում հաճախ է երեւում մի հարուստ բիզնեսմենի հետ, որի անունը լայն հասարակությանը առայժմ հայտնի չէ: Հասկանալի է՝ ուշին հրաժարվել չեն կարող: Սակայն միեւնույն ժամանակ հավաստիում է, իր հռչակած սկզբունքին «Ոչ մի պատահական կապ: Դեպի իմ անկողին ճանապարհը՝ միայն օրինական ամուսնության միջոցով»: Պարզվում է, որ անհրաժեշտ է սպասել հերթական՝ իններորդ ամուսնությանը:

Արտասահմանյան մամուլից

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ Մարզական

LEVON TRAVEL

Առաջնությունը լուսաբանվում է «Լեւոն Թրավըլի» աջակցությամբ

WorldCup USA94

Ֆուտբոլ եւ ազգային զգացումներ

ՅԱԿՈԲ ՊՕՂՈՍԵԱՆ,
«Նոր օր» թերթի խմբագիր
Լոս Անջելըս

Աշխարհի ֆութպոլի ախոյեանութեան ընթացքին ազգայնական դրօշակումները զարմանքի ու ապշութեան չեն մատներ միլիարդաւոր հեռուստադիտողները: Անցնող վերջացած են այն ժամանակները, երբ յաղթանակը կարեւոր չէր նկատուեր, որքան մասնակցութիւնը: Համաշխարհային մարզական ոգին, մեծ իրադարձութիւն կարծէք ազգային արժանապատուութեան, ցեղային առանձնայատկութեան, անցնելուած ժողովուրդի մը փոխակերպման լաւագոյն տօնախմբութիւնն է: Բացառութիւն չէր կազմեր ԱՄՆ-ի մէջ ընթացող ֆութպոլի աշխարհի ախոյեանութիւնը: Օրինակ, Մեքսիքօ քաղաքին մէջ երկու անձեր մահացան եւ 250 ուրիշներ վիրաւորուեցան յաղթանակի խելահեղ տօնախմբութիւններու ընթացքին: Սէուդական Արաբիոյ մէկ յաղթանակը փողոց կը նետէր տասնեակ հազարաւոր սէուդցիներ, որոնք մարզական աշխարհի մէջ երկար բացակայութենէ ետք, կարծէք կը տօնէին իրենց ազգային վերազարթօնքը: Կոլոմպիացի Էսքոպար իր սխալին հետեւանքով իր կեանքով վճարեց դաւաճանութեան գինը: Տարօրինակ ոչինչ կայ այս երեւոյթին մէջ:

Սպորտ դարձած է երկրի մը քաղաքական ամէնէն մեծ զէնքերէն մէկը, քանի որ հասանելի է աշխարհի միլիարդաւոր հեռուստադիտողներուն: Եւ ճիշդ այդ երեւոյթին մասին կը խօսէր Սէուդական Արաբիոյ խումբի տնօրէնութեան պատասխանատու Աբդուլլահ Արմախաբէրը, Բելճիքայի դէմ արձանագրուած «պատմական» գոլէն ետք: Արմախաբէր կ'ըսէր. «Մարդիկ Սէուդական Արաբիոյ մասին կը մտածէին որպէս ուղտերու, քարիւղի եւ աւազի երկիր: Անոնք նոյնիսկ կը փորձէին մեզ անմարդկայնացնել: Մենք աշխարհի այս ախոյեանութեան եկանք ամբողջ աշխարհին խօսելու մեր ազնուութեան, մշակոյթին եւ կրօնքին մասին: Չափազանց պատուաբեր էր, որ ամիկա փաստեցինք մարզադաշտին վրայ այսքան կարճ ժամանակամիջոցի մը ընթացքին»:

Եւ ապա, Արմախաբէր կ'աւելցնէր. «Խաղին արդիւնքը հանդիսացաւ լաւագոյն քարոզչութիւնը աշխարհի առջեւ, թէ ի՞նչ կը ներկայացնէ մեր երկիրը: Մենք այդ ըսինք լեզուով մը, որ հասկնալի է ամբողջ աշխարհին»:

Սէուդցիին արտայայտութեան մէջ խորունկ ճշմարտութիւն կայ: Հազարաւոր մարզասէրներ դաշտ կը խուժեն կամ հեռուստացոյցի վրայ կը դիտեն իրենց երկրին մրցումները, իսկ խրախուսիչ յաղթանակի մէջ կը դնեն ազգային եռանդ մը: Զանգուածներ ոտքի կ'ելլեն: Մոռացութեան մատնուած երկիր մը բաւարար կը դառնայ հեռուստադիտողներու ուշադրութեան առարկայ: Ճիշդ այս պատճառով է, որ համաշխարհային նշանակութեան մեծ մրցումներու նախապատրաստական աշխատանքներու համար կը ծախսուին միլիոնաւոր դոլարներ, յաղթանակէն ետք կը բացուին դիւանական խաղեր՝ առ ի վարձատրութիւն երկրին փոխակերպման նպաստած մարզիկներուն: Դժուար է բանակցութիւններով խօսիլ դրամական այն մեծ վարձատրութիւններուն մասին, որոնցմէ պիտի օգտուին սէուդցիացի ֆութպոլիստները, կամ ախոյեանութեան տիրացած մարզիկները, որոնք անկէ ճանաչում պիտի ունենան, քան տաղանդաւոր նկարիչներ, երգիչներ, դերասաններ, կամ նոյնիսկ երկրին... նախագահը:

Համակնալով «փոքր» ժողովուրդներու մօտ ստեղծուած խելահեղ այս վիճակը, կը վերյիշեմ Տիգրան Պետրոսեանի աշխարհի բազի տիրացման առթած զինովութիւնը, «Արարատ» ֆութպոլի խումբին յաղթարշաւը, ողիմպիական խաղերու մեր մարզիկներուն ոսկէ մեդալները: Մենք եւս ապրեցանք այդ յաղթանակներով, զանոնք նկատելով մեր զարթօնքի, մեր ազգային փառքի եւ մեր ինքնութեան արտայայտութիւնները:

Փոխուած են Հայաստանի պայմանները: Փոխուած չէ մարզական աշխարհը: Նուազած են նիւթական մեր հնարաւորութիւնները: Բազմապատկուած են մասնակցութեան դրամական պայմանները: Նախապատուութիւններու շարքին մէջ եթէ սննդեղէնը, ջեռուցման միջոցները, նկատառելիութիւնը առաջնային են, պէտք չէ մոռնալ, թէ միջազգային մրցախաղերու Հայաստանի մասնակցութիւնը անտեսելի նախապայման մը չէ քաղաքական մեր այժմու իրավիճակին մէջ:

Այս սեպտեմբերի 7-ին, Հայաստանի ֆութպոլի հաւաքականը կամ ազգային խումբը, Եւրոպայի ֆութպոլի մրցաշարքերուն իր անդրանիկ մրցումին պիտի ստանայ, մրցելով Բելճիքայի հաւաքականին դէմ մայրաքաղաք Բրիւքսէլի մէջ: Իսկ 1996-ին, Ատլանթայի ողիմպիական խաղերուն, ազգային դրօշի տակ մեր մարզիկներէն փունջ մը պիտի տողանցէ ներկայացնելով անկախ Հայաստանը:

Այժմ հարց է, թէ Հայաստանի տնտեսութիւնը ի վիճակի պիտի դառնա՞յ նիւթական ինքնատով իր հովանին տարածելու մարզական մեր աշխարհին վրայ, երաշխաւորելով մեր մասնակցութիւնը միջազգային նման անհրաժեշտ միջոցառումներուն:

Լոս Անջելըս ժամանող եւ հովանաւորութեան զանազան ձեւեր փնտռող Հայաստանի ներկայացուցիչներուն արտայայտութիւնները մեզի այնքան ալ յոյս չեն ներշնչեր, թէ մօտիկ ապագային ի վիճակի պիտի դառնանք լուծելու ֆինանսական շատ ու շատ հարցեր: Սէուդցի մէկ մարզիկին տրուած նուիրատուութիւններու պարգեւով, Հայաստանէն բազմաթիւ խումբեր կրնան արտասահմանի մէջ հայութեան պատիւը բարձր պահել: Մենք չունինք այդ նուիրատուութիւնը: Բայց ունինք արտերկրի հայութիւն մը, որ գաղութութիւն մը պէտք է կատարէ մեր մարզիկները անմահ ջօգելու համար միջազգային մրցոյթներէն: Անհատ հովանաւորներ, կազմակերպութիւններ, իրենց ուշադրութեան ոլորտէն դուրս պէտք չէ ձգեն Հայաստանի մարզական կեանքին աստարելու գործը, որովհետեւ աշխա մեր ժողովուրդին, մեր դատին, համայն հայութեան փոխակերպման ամէնէն արդիւնաւէտ ձեւն է, որուն համար, այսպէս, ափսոսելի պէտք չըլլայ միլիարդներ ծախսելու:

Հայկական արտերին փայլուն ապագայութիւնները պէտք չէ խամրին, երբ կան զայն փրկելու միջոցները: Մենք եւս սէուդցի Արմախաբէրի նման, իրաւունք ունենանք ըսելու, թէ մեր մարզիկներուն յաղթանակները «հանդիսացան լաւագոյն քարոզչութիւնը աշխարհի առջեւ» եւ մենք ալ «խօսեցանք լեզուով մը, որ հասկնալի է ամբողջ աշխարհին»:

ԱՄՆ-94

Խելակորույս ռիթմ

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ,
Լոս Անջելես

Աշխարհի առաջնության վերջնագծում մարզական լրագրողների աշխատանքն էլ ավելի խտացել է: ՖԻՖԱ-ն աշխարհի առաջնության կազմկոմիտեի եւ հովանավորների հետ բազմաթիվ ծրագրեր է մշակել հավատարմագրված լրագրողների համար:

Հուլիսի 14-ին, Փասադենայի հյուրանոցներից մեկում, ժ. 11.25-ին, «Ֆիլես» ընկերության հյուրն են լինելու: Նույն օրը, ժ. 18.45-ին հրավիրում է Ֆրանսիա-98-ի աշխարհի առաջնության կազմկոմիտեն (Բեւերլի Հիլզում): Հուլիսի 15-ին, ժ. 11.30, Փասադենայի «Ռից Կարլտոն» շքեղ հյուրանոցի մեծ հանդիսասրահում հավաքվելու են ՖԻՖԱ-ի ներկայացուցիչները, լրագրողները, որտեղ որոշվելու է աշխարհի 15-րդ առաջնության խորհրդանշական հավաքականը: Ընտրությանը մասնակցելու համար հատուկ հանձնաժողով է ստեղծվել, որում ընդգրկվել են Պելեն, Բոբի Չարլտոնը, ՖԻՖԱ-ի տեխնիկական հանձնախմբի անդամներ Էնդի Ռոքսբերգը (Շոտլանդիայի հավաքականի նախկին մարզիչ), Ժերար Հուլիեն (Ֆրանսիայի հավաքականի նախկին մարզիչ), Յոզեֆ Վենգլոշը (Սլովակիայի ազգային հավաքականի մարզիչ), Օսվալդո Ռամիրեսը (Պերուի 1970 թ. հավաքականի խաղացող), Ջորջ Նեյֆերը, (ՖԻՖԱ-ի տեխնիկական բաժնի համադրող):

Հավաքականում ընդգրկված ամեն խաղացողի առաջնության հովանավորներից «Մաստեր Կարդը» 3 հազարական դոլար է տալու, որոնք ֆուտբոլիստների ցանկությամբ հատկացվելու են բարեգործական նպատակների: «Մաստեր Կարդը» հավելյալ 10 հազար դոլար նույնպես պետք է տրամադրի խորհրդանշական հավաքականի անունով, ՅՈՒՆԻՍԵՖ-ի մանուկների պաշտպանության հիմնադրամին:

Նախօրեին ՖԻՖԱ-ի մրցավար Թորոս Քարսեղյանի հետ 1-ին անգամ այցելեցի վերոհիշյալ «Ռից Կարլտոն» հյուրանոց, որտեղ գտնվում են աշխարհի առաջնության կազմկոմիտեի կենտրոնակայանը եւ ՖԻՖԱ-ի ներկայացուցիչները: Այստեղ են հանգրվանել նաեւ ՖԻՖԱ-ի նախագահ Ժոաո Հավելանժը, գլխավոր քարտուղար Ժոզեֆ Բլատերը եւ ուրիշներ: Ի դեպ, Ավելանժի թարգմանչուհին Լոս Անջելեսի մեր հայրենակցուհիներից մեկն է: Հյուրանոցը աշխարհի լավագույններից մեկն է, եւ միայն ՖԻՖԱ-ի պես հարուստ կազմակերպությունը կարող է երկարաժամկետ վարձակալել: Հուլիսի 15-ի երեկոյան մարզական լրագրողներին հրավիրում է «Ճապոնիա-2002-ը»: Հուլիսի 16-ի երեկոյան նույնպիսի ձեռնարկով հանդես է գալու «Հարավային Կորեա-2002-ը»: Այս 2 երկրները իրենց թեկնածությունները են ներկայացրել 2002 թ. աշխարհի առաջնության կազմակերպիչ դառնալու համար: Հուլիսի 17-ի եզրափակիչ խաղի հետ կապված մեծ հանդիսություններ են նախատեսված: Փակման հանդիսումը սկսվելու է տեղի ժամանակով ժ. 12-ն անց 30 րոպեին:

ՖԻՖԱ-ի խնդրանքով փակման հանդիսավոր արարողությունը նախատեսված ժ. 11-ն անց 45-ի փոխարեն սկսվելու է 11-ն անց 15 րոպեին:

Վճռական հանդիպումներից առաջ լրագրողները եւ մասնագետները շարունակում են գուշակություններ անել: Ֆուտբոլիստներն ու մարզիչներն էլ անմասն չեն:

Բուլղարիայի հավաքականի առաջատար Խրիստո Ստոիչկովը Բուլղարիա-Գերմանիա խաղից հետո էլ հայտարարեց, թե Աստված բուլղարացի՞ է: Եթե Աստված շարունակի մնալ բուլղարացի, ապա Բուլղարիայի հավաքականը կարող է նույնիսկ չեմպիոն դառնալ:

ՖԻՖԱ-ի կարգապահական կոմիտեն հերթական նիստն հրավիրեց: 1-ին անգամ ֆուտբոլի պատմության մեջ ՖԻՖԱ-ն դիմեց տեսաժապավենի օգնությանը: Իտալիայի հավաքականի խաղացող Տասոտտին զրկվեց միջազգային պաշտոնական 6 խաղերից: Նա ծանր վնաս է հասցրել Իսպանիայի հավաքականի խաղացող Լուիս Էնրիկեին: ՖԻՖԱ-ն 20 հազար շվեյցարական ֆրանկով տուգանեց Տասոտտին:

Հոլանդական պատվիրակությունը տուգանվել է 10 հազար շվեյցարական ֆրանկով՝ Բրազիլիա-Հոլանդիա խաղի ժամանակ վատ վարմունքի համար:

Բրազիլիայի հավաքականի դարպասապահ Տաֆարելը տուգանվել է 10 հազար ֆրանկով, քանի որ ձեռնոցների վրայի գովազդները ՖԻՖԱ-ի թույլատրելի չափերից ավելի մեծ էին:

Շվեդիայի հավաքականի խաղացող Ստեֆան Շվարցը 3 հազար ֆրանկով տուգանվեց եւ չի մասնակցի Բրազիլիայի հավաքականի հետ կիսաեզրափակիչ խաղին, որովհետեւ 2 դեղին քարտ է ստացել:

ՖԻՖԱ-ն մերժեց Բրազիլիայի հավաքականի պաշտպան Լեոնարդոյի դիմում-խնդրանքը, իր որակազրկումը չեղյալ համարելու: Ինչպես հայտնի է Լեոնարդոն արմունկով ծանրորեն վիրավորել էր ԱՄՆ-ի հավաքականի խաղացող Ռամոսին եւ որակազրկվել 4 խաղով ու տուգանվել 10 հազար ֆրանկով:

«Ադիդաս» ընկերությունը հարցաթերթիկներ է բաժանել առաջնությունում հավատարմագրված մարզական լրագրողներին՝ որոշելու առաջնության 3 լավագույն խաղացողներին, որոնք համապատասխանաբար կստանան «Ադիդասի» «ոսկե», «արծաթե», «բրոնզե» խաղակոշիկները: Հարցաթերթիկները լրացնելու վերջին ժամկետը եզրափակիչ խաղից ոչ ուշ, քան մեկ ժամ է: Իմ նախնական ընտրությունն այսպիսին է.

1. Բեբետո (Բրազիլիա)
2. Ստոիչկով (Բուլղարիա)
3. Ռեդոնդո (Արգենտինա)

Կիսաեզրափակիչ դուրս եկած թիմերի տուգանքները, դեղին եւ կարմիր քարտերը

	ԹԿ	ԹԴ	Դ	Կ
Շվեդիա	46	62	10	1
Բրազիլիա	50	65	5	1
Իտալիա	58	104	7	2
Բուլղարիա	83	92	19	2

■ ԹԿ-կոպիտ խաղ թիմի կողմից, ԹԴ-կոպիտ խաղ թիմի դեմ, Դ-դեղին քարտ, Կ-կարմիր քարտ

Ամերիկացիներին հրավիրում են Եվրոպա

ԱՄՆ հավաքականի մենեջեր Բիլ Նաթըրը հայտնեց, որ աշխարհի առաջնությունում ամերիկացի մի քանի ֆուտբոլիստների խաղը լավ տպավորություն է թողել մասնագետների վրա, եւ նրանցից հինգին հրավիրում են եվրոպական թիմեր: Նաթըրը ստույգ չասաց, թե որ ֆուտբոլիստը որ թիմ է գնալու, սակայն նշեց, որ ուշադրության են արժանացել Պոլ Կալիջիուրին, Ալեքսի Լալասը, Մայք Սորբերը, Քոբի Ջոնսը եւ Ջո Մաքս Մուրը:

Երկու շաբաթ առաջ եվրոպական թիմերի ներկայացուցիչները 4 առաջարկ արեցին, որոնցից մեկն ավելի քան մեկ միլիոն դոլար արժեր: Ամերիկացի 22 ֆուտբոլիստներից 9-ն արդեն խաղում են եվրոպական թիմերում: Ջոն Հարքսը, Ռոյ Վեգերլեն եւ պահեստային դարպասապահ Ջուրգըն Սոմմերը խաղում են Անգլիայում, Թեդ Ռամոսը՝ Իսպանիայում, Էրիկ Վինալդան՝ Գերմանիայում, Էռնի Ստյուարտը՝ Հոլանդիայում, Քլեյ Քոյմենը՝ Մեքսիկայում: Դարպասապահ Բրեդ Ֆրիդելը պայմանագիր է ստորագրել անգլիական «Նյուկասլ Յունայթեդ» թիմի (1-ին դիվիզիոն), Թոմաս Դուլին՝ Լեւերկուզենի «Բայերի» հետ: Մնացած 13 ֆուտբոլիստները պայմանագիր ունեն ԱՄՆ ֆուտբոլի ֆեդերացիայի հետ եւ պետք է ստանան ամիսը 3-6 հազարական դոլար աշխատավարձ:

ԱՄՆ հավաքականի հարձակվող Էրիկ Վինալդա

ԽՃԱՆԿԱՐ

Բեբետոյի 3-րդ զավակը

Բեբետոն երրորդ զավակն ունեցավ եւ Հոլանդիայի հավաքականի հետ քառորդ եզրափակիչի խաղից առաջ հայտարարեց, որ այդ օրն անպայման հաղթանակ կպարգեւի իր երեխային: Բեբետոյի թիմը ոչ միայն հաղթեց, այլեւ ինքը դարձավ գոլի հեղինակ եւ շատ բանով նպաստեց Բրազիլիայի հավաքականի դժվարին եւ կարեւոր հաղթությանը:

Աշխարհի առաջնության հերթական զոհը

Երբ Արգենտինայի հավաքականը 1/8-րդ եզրափակիչում զիջեց Ռումինիայի հավաքականին եւ դուրս մնաց աշխարհի առաջնությունից, բանգլադեշցի 40-ամյա մի երկրպագու ապրելն այլեւս անիմաստ համարեց եւ թույն խմեց: Մինչեւ հիվանդանոց հասցնելը նա մահացավ:

«Բերտի, դուրս»

Գերմանիայի «Բիլդ» թերթը խիստ քննադատության ենթարկեց Գերմանիայի հավաքականի ավագ մարզիչ Բերտի Ֆոգտսին: «Դուրս, Բերտի», այսպես է գրել «Բիլդը»: Գերմանիայի հավաքականի նախկին մարզիչ Ֆրանց Բեկենբաուերը, որի գլխավորությամբ Գերմանիայի հավաքականը 1990 թ. նվաճեց աշխարհի չեմպիոնի կոչումը, նույնպես քննադատեց իր նախկին օգնականին եւ խաղընկերոջը՝ Բերտի Ֆոգտսին: Հեռախոսով հարցման ենթարկվածների 62 տոկոսը պահանջել են Բերտի Ֆոգտսի հրաժարականը:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ
օրվա հետքերով

ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔ

Հույս չկա, թե բնակչությանը գազ կտրվի

ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՅՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: «150 միլիոն դրամ եւ երեք ամիս ժամանակ է պետք բնակչությանը գազամատակարարման համար նախապատրաստելու», հայտնեց Երեւանգազծառայության վարչության պետ Սարաս Յովհաննիսյանը: Դա պայմանավորված է նրանով, որ երկու տարի գազատարները չեն գործածվել, իսկ վեց ամիս չգործարկվելու դեպքում անվտանգության ապահովման համար փորձարկումները պետք է կրկնել:

Նա հայտնեց նաեւ, որ գազամատակարարման դադարեցումից հետո բնակչությանը տրվող գազի գինը չի փոփոխվել: Ուստի, եթե կրկին նման հարց ծագի, պետությունը պետք է լրացուցիչ հատկացնի, որը ծախսի մեկ ամսվա համար կազմում է 558 մլն դրամ:

Սակայն բնակչությանը գազ մատակարարելը առայժմ անհուսալի է, ավելացրեց վարչության պետը, որովհետեւ միայն այդ հաշվարկները կատարելու ընթացքում Հայաստան մտնող գազը երկու անգամ ընդհատվեց:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վաճառվում է չհնացող գործ 3մx1.5մ չափի:
Զանգահարել
39-55-07

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԴԱՇՏԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հանդիպում առանց սահմանի բժիշկների հետ

Ղարաբաղն աշխարհից հեռու է, բայց եւ... աղքատ չէ

Սկիզբը տես էջ 2

(հարեւում կամ ներարկման), ներսային (ներարկման), ինսուլին, գլյուկոզայի 5 տոկոսանոց լուծույթ, ռինգեր, հեմոդեզի լուծույթ, վիտամիններ (ներարկման) եւ այլն: Զգացվում է մանավանդ 1, 2, 5, 10 միլիլիտրանոց ներարկիչների պակաս, մինչդեռ պահեստում բավական շատ 60 միլիլիտրանոց ներարկիչներ են ստացվել: Այժմ պահեստում դեղորայքի տեսականը ավելացել է, վիրաբուժական միջոցները դեռեւս ոչ: Տեղավորվելու եւ ավելորդ փոխադրումներից խուսափելու խնդիրը Երեւանում բացատրում են «պակասող տարոց» խնդրով: Ի դեպ, որոշ շրջաններում լուրեր են պտտվում, որ շատ օտարերկրյա կազմակերպություններ օգտագործման արդեն կարճ ժամկետ ունեցող դեղերի եւ մանկական սննդի հավելյալ կարգավորում են խոշոր զանգվածներ վաստակել, հանի որ փաստաթղթերում ծանակերպվում է դեղի արժեքը, բայց գնվում ու ուղարկվում է այն, որի օգտագործմանը մնացել է մեկ-երկու ամիս, հետեւաբար, առավել էժանը: «Ազգի» այս հետաքրքրությունը Դենի Գուզեն փորձեց բավարարել՝ հավաստելով, որ միջազգային մարդասիրական այլ կազմակերպություններ անցյալում ինքը տեղյակ չէ: Իսկ ինչ վերաբերում է ԲԱՍ-ին, նա լրագրողներին հրավիրեց այս գիշեր ներկա լինել կազմակերպության օգնությունների վայրէջքին եւ տեղում ստուգել կրած 20 տ դեղորայքը: Կանադացի բժիշկ Շահե Սեդրակյանը հաղորդեց, որ Հայ բժիշկների համաշխարհային խորհուրդը ՀՀ առողջապահության նախարարության հետ կապ է հաստատել «Ինեյ» համակարգի միջոցով, ինչ այս հարցում եւս կարող է օգտակար լինել: Բժիշկ Արամ Լազարյանը եւս, որը երկուսուրից հետո բազմաթիվ գործողություններ է անցկացրել Հայաստանում եւ Ղարաբաղում, ընդգծեց վերականգնողական օգնության արդար խնդիրները պատճառաբանված տեղեկատվական համագործակցության պակասով: Հանդիպման ընթացքում ընթերցվեց Լեռնային Ղարաբաղի առողջապահության նախարար Զոյաբեկով Արաքելյանի շնորհակալական նամակը Կարսին Շարդանցեյին եւ ԲԱՍ-ի Սեփանեկերտի անձնակազմի նամակը դարպասներին:

ՌՈՒԶԱՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

ՀՀՇ

Վարդան Զուռնաչյանը մեղադրում է իր կուսակիցներին

ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: ՀՀ խորհրդարանի կողմից լրակազմված սահմանադրական հանձնաժողովի եւ ՀՀՇ վարչության անդամ Վարդան Զուռնաչյանը Փաստի թղթակցին տեղեկացրեց, որ իրեն անհասկանալի պատճառներով չի կայացել սահմանադրական հանձնաժողովի հուլիսի 11-ին նշանակված նիստը, ինչը հիմնավոր մտահոգության տեղիք է տվել: Նա ընդգծեց նաեւ, որ հանձնաժողովում ՀՀՇ վարչության որոշ անդամների որդեգրած կուրսը, որ նպատակաուղղված է սահմանադրական հանձնաժողովի նախապես մշակված տարբերակը հիմք ընդունելուն, չի նպաստում սահմանադրական գործընթացի արագ եւ արդյունավետ ավարտին:

ԳԱ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Վահան Ավագյանի թեկնածությունը չգրանցվեց

ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: ՀՀ Գերագույն խորհրդի մամլո ծառայությունից տեղեկացրին, որ հուլիսի 12-ին կայացել է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի հերթական նիստը: Քննարկելով քաղաքների ընտրության արդյունքները, որ ստացվել էին Վահան Ավագյանին Երեւանի թիվ 40 ընտրատարածքում պատգամավորության թեկնածու չգրանցելու առթիվ, հանձնաժողովը որոշել է չփոխել ընտրատարածքային հանձնաժողովի որոշումը նրան չգրանցելու մասին:

Միաժամանակ հանձնաժողովը չհիմնավորված է համարել ընտրատարածքում Հրաչյա Եղիազարյանի թեկնածությունը չգրանցելու որոշումը եւ վերջինիս գրանցել է ՀՀ ԳԽ ընտրությունների թիվ 40 ընտրատարածքում, որպես պատգամավորության թեկնածու:

«ԱՆՆԱ-1» ՍՊԸ
"ANNA-1" Co. LTD

«ԱՆՆԱ-1»
ը ն կ ե ր ու թ յ ու ն ը

«ԼՈՒՍԻՆԵ-93» եւ «ՊԼԱՆԵՏԱ» ընկերությունների հետ համատեղ հրավիրում են Ձեզ հաճելի ճամփորդության

ՀՈՒՆԱՍՏԱՆ (Երեւան-Աթենք)
ՍԻՐԻԱ (Երեւան-Հալեպ)
ուղիղ չվերթով:

Կազմակերպում է նաեւ ճամփորդություններ ԱՎՍՏՐԻԱ (Վիեննա), ԻՏԱԼԻԱ, ՖՐԱՆՍԻԱ, ԹՈՒՐՔԻԱ (Ստամբուլ), թռիչքը Մոսկվայից:

«ԱՆՆԱ-1» ՍՊԸ Երեւան «Սեւան» հյուրանոց, հեռ. 581198
Էջմիածին, Արարքեկյան փ. 20, հեռ. 45767
«ԼՈՒՍԻՆԵ-93» ՍՊԸ Երեւան «Մերանտիա» հյուրանոց, հեռ. 393418
«ՊԼԱՆԵՏԱ» ՍՊԸ Երեւան, Կիեւյան փ. 5, հեռ. 273907

A STYLE

ԼՐԱՏՈՒՆԵՐ

Վրաստանն ու Ադրբեջանը եզրեր են փնտրում

ԲԱՔՈՒ, 13 ՅՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Յուլիսի 11-ին Ադրբեջանի Ազգային անկախության կուսակցության գրասենյակում նախագահ Էթիբար Մամեդովն ընդունել է Վրաստանի խորհրդարանի Դեմոկրատական կուսակցության խմբակցության անդամներ Գուրամ Բերիշվիլուն եւ Իրակլի Միլաշվիլուն: Բերիշվիլին հանդիպման ժամանակ նշել է, որ այսպես կոչված քաղաքացիական զորքի մուտքը տարածաշրջան ոչ միայն չի կայունացրել վիճակը վրաց-աբխազական հակամարտության գոտում, այլ առավել սրություն է հաղորդել Աբխազիայի պահանջներին: «Ակտիվացել են կայսերապետական ուժերն ու վտանգ է ստեղծվել Վրաստանի, որպես ամբողջական պետության, անկախության պահպանման համար», ասել է նա: Նրա կարծիքով, Անդրկովկասի պետությունների վրա Ռուսաստանի հարաճուն ճնշմանը դիմակայելու համար խստորեն կարեւորվում է Ադրբեջանի եւ Վրաստանի համագործակցությունը: Էթիբար Մամեդովն իր հերթին տեղեկություններ տվեց ռուսական զորքի վերադարձը կանխելու ուղղությամբ իրենց ձեռնարկած քայլերի մասին: Նրա նախաձեռնությամբ քննարկվեց նաեւ Վրաստանի ադրբեջանաբնակ շրջաններում տիրող կացությունը:

Ղարաբաղ է վերադարձել 515 ընտանիք

Ղարաբաղում շարունակվում է ազատագրված բնակավայրերի վերաբնակեցումը: ԼՂՀ Նախարարների խորհրդին առընթեր բռնագաղթված փախստականների եւ մարդասիրական օգնության վարչության տվյալներով, 1994 թ. հունվար ու հունիս ամիսներին ԱՊՀ տարբեր երկրներից Ղարաբաղ է վերադարձել 515 ընտանիք (մոտ 1500 մարդ): Հատկանշական է, որ այս թիվն օրեցօր մեծանում է: Վերադարձողները հիմնականում Սարսանկերտի շրջանի Թալիշ, Մոխրաթաղ, Կուսապատ, Չանյաթաղ եւ այլ բնակավայրերից են: Վարչությունը օգնություն է ցուցաբերում վերադարձողներին:

Վ. Ա.

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ա.թ. հուլիսի 8-ից լուծարվել է ԷՏԳ ՍՊԸ

ԻՐԱՆ

Թեհրանահայ համայնքը պնդում է, որ մեղավորները կպատժվեն

ԹԵՀՐԱՆ, 13 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Իրանի ձայն» ռադիոկայանի հուլիսի 11-ի հաղորդմամբ, «Մոջահեդինների» անվան ներքո գործող ահաբեկիչների կողմից երկու քրիստոնյա հոգեւորականների սպանությունից հետո Թեհրանի հայոց թեմական խորհրդի նախագահ Մանուկյանը հուլիսի 10-ին Իրանա գործակալությանը հետ հարցազրույցի ժամանակ դատապարտել է այդ ահաբեկչական գործողությունը եւ պահանջել, որ մեղավորները պատժվեն: Նա ընդգծել է, որ թեհրանահայ համայնքը միջազգային իրավապաշտպան կազմակերպություններից պնդում է այդ հանցագործության գլխավոր մեղավորների դատապարտում: Եղիշեյան Մանուկյանն ընդգծեց, որ հայերն Իրանում ապրում են Սահմանադրության համաձայն եւ բոլոր դպրոցներում ազատորեն դասեր են կայացնում: Միասնական եւ մյուս հոգեւորականների սպանությունը օտարերկրյա լրատվական ծառայություններն օգտագործում են այն անհիմն պնդումների համար, թե Իրանում, իբր, չեն պահպանվում մարդու իրավունքները եւ հատկապես կրոնական փոքրամասնությունների իրավունքները, որոնք իրականում միշտ էլ պահպանվել են Իրանում: Այդ առումով Իրանը դավանահանդուրժող է, հան արեւմտյան շատ երկրներ: Օրինակ, 60 միլիոնանոց Իրանում հայերի թիվը 200 հազար է, եւ նրանք հինգ պատգամավոր ունեն Իսլամական խորհրդի ժողովում: Իսկ որոշ արեւմտյան պետություններում, որոնց բնակչության թիվը հասնում է 50 միլիոնի, եւ որտեղ 5 միլիոն մուսուլման է ապրում, վերջիններս ոչ մի պատգամավոր չունեն երկրի օրենսդիր մարմնում: Իրանում երկու քրիստոնյա քահանաների սպանությունը Իրանի կարգերի դեմ ուղղված դավադրությունների շղթայի հերթական օղակն է:

Խոր Վիրապի սուրբը պղծողություն

ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Խոր Վիրապ վանքի վանահայրությունը պաշտոնապես դիմել է տեղական իշխանություններին նրանց օգնությունն ու աջակցությունն ակնկալելու հույսով: Մայր Աթոռ Էջմիածնի եւ իր անունից վանահայրությունը դժգոհում է վանքի մերձակայքում եւ տարածքում անօրինականորեն ծավալվող ժամանցային առեւտրի, ինչպես նաեւ շրջակայքի սանիտարական անբարեհույս վիճակից: Միաժամանակ նշելով, որ այս կացությունը խաթարում է բոլոր այն հյուրերի զգայնքն ու դժգոհությունը, որոնք այստեղ են այցելում Հայաստանում քրիստոնեական կրոնը պետականորեն ընդունելու 1700-ամյակը նախապատրաստող տեսանկյուններ, լուսանկարչական ռեպորտաժներ եւ այլ նյութեր պատրաստելու նպատակով: Խոր Վիրապի վանահայր տեր Միհրան քահանա Սարիբեկյանի ստորագրությամբ նամակում ասվում է, որ այս բարձիքողի վիճակը անհարիր է Եկեղեցու խորհրդին եւ պահանջում է շտապ միջոցներ ձեռնարկել:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Դ. Սահակյանի անվան Պրոֆեսիոնալ մանկավարժական ինստիտուտը կատարում է 1994/95 ուս. տարվա ընդունելություն հետեւյալ մասնագիտությունների գծով՝ մաթեմատիկա, ֆիզիկա, քիմիա, կենսաբանություն, հայոց լեզու եւ գրականություն, անգլերեն, պատմություն (նեղ մասնագիտացումը հայոց պատմություն), ինֆորմատիկա եւ ծրագրավորում, աշխարհագրություն:
Ընդունվելու համար պետք է ներկայացնել հետեւյալ փաստաթղթերը՝
1. Դիմում ռեկտորի անունով
2. Հասունության վկայականը (բնօրինակը)
3. Տեղեկանք առողջության մասին
4. 4 հատ լուսանկար 3-4 չափսերի
Դիմումները ընդունվում են հուլիսի 15-ից մինչեւ օգոստոսի 5-ը: Ընդունելության քննությունները կսկսվեն օգոստոսի 6-ից մինչեւ 20-ը: Ուսանողների հրամանագրումը օգոստոսի 21-25-ը: Պարապմունքները կսկսվեն հոկտեմբերի 1-ից առավոտյան ժամը 9-ից: Բոլոր ուսանողները կստանան կրթաթոշակ 2000-3000 դրամի չափով: Կարիքավորները կապահովվեն հանրակացարանով: Արցախի ժամանակ առավելությունը տրվում է բանակից զորացրվածներին: Ընդունելության քննությունների ցանկի մասին կարող եք իմանալ ընդունող հանձնաժողովից, եթե կառողանաք զանգահարել 64-80-92, 64-91-40, 61-06-45 հեռախոսահամարներով:

ARMENTRUST
ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Մեզ վստահում է կառավարությունը

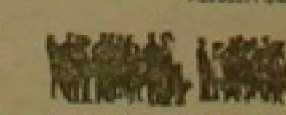

Կանոնադրական հիմնադրամ՝ 100 000 000 (հարյուր միլիոն) դրամ

Պետական թույլտվություն (լիցենզիա)՝ N° 0003 տրված ՀՀ Ֆինանսների Նախարարության կողմից

Գրանցման վկայագիր՝ FS-0005 տրված ՀՀ Ֆինանսների Նախարարության կողմից

Բանկ՝ Վերակառուցման եւ Զարգացման Բաժնետիրական Բանկ

ARMENTRUST
բաժնետիրական ընկերություն

Ֆիքսված դիվիդենտներով բաժնետոմսերի սերտիֆիկատների վաճառքը դրամով եւ արժույթով սկսվում է

սույն թվի հուլիսի 4-ից

աշխատանքային ժամեր՝ 10.00-17.00
հանգստյան օր՝ կիրակի

ԵՐԵՎԱՆ
ՍԱՅԱԹ-ՆՈՎԱ 7
(Սայաթ-Նովա եւ Նալբանդյան խաչմերուկ)
հեռ. 58-67-18
58-67-19

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան. Երեւան 23 Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69149. Տպաքանակ 10 000. Պատվեր 1801. Ստորագրված է տպագրության 12. 07. 1994 Գինը 10 դրամ

digitised by A.R.A.R.@